

Riebiņu jaunieši
iepazīst savu
novadu

4. lappusē

Ar veļiku pa
Aglonu

6. lappusē

Esiet uzmanīgi —
uzdarbojas
krāpnieki!

10. lappusē

Garšīgāko šī gada medu savākušas bites Silajāņu pagastā

Turpinot tradīciju, apkārtējo novadu bišu dravu turētāji arī šogad pulcējās kopā, lai spēkotos — kuram no viņiem medus nesējas savākušas visgaršīgāko un visaromātiskāko medu. Šoreiz sīvā konkurencē tika noskaidrots, ka bagātās ziedu plāvas vislabāk atalgojušas bitenieku Antonu Mežinsku Riebiņu novada Silajāņu pagastā.

Kā «Novadnieku» informēja Latvijas Biškopības biedrības Preiļu nodaļas vadītāja Mārīte Vucenlīdzāne, novadu biškopji 2. septembrī pulcējās uz kārtējo semināru, kurā pārrunāja aktualitātes nozarē, kā arī apsprieda darbus, kas rudenī veicami dravās. Latvijas Biškopības biedrības konsultants Guntars Melnis informēja par svarīgāko — kā apkarot bitēm bīstamās Varras ērcītes ar dažādiem bioloģiskiem preparātiem, ar skudrskābes un skābeņskābes palīdzību.

Atsevišķa saruna šoreiz bija par pozitīvas pieredzes gušanu citās valstīs. Kā ik gadu, arī šovasar Latvijas Biškopības biedrība organizēja pieredzes apmaiņas braucienus pie citu valstu — Igaunijas, Lietuvas, Polijas, Dānijas — biškopjiem. Par iespaidēm un dravošanas metodēm Dānijā un Igaunijā tika runāts Preiļos notikušajā seminārā.

Semināra ietvaros risinājās arī sezonas svarīgākais notikums Biškopības biedrības Preiļu nodaļā — konkurss «Garšīgākais medus 2010». Konkurssam vietējie bitenieki bija iesnieguši desmit dažāda medus paraugus, kurus semināra dalībnieki degustēja un pēc tam balsoja par sev tīkamāko. Gaumes un garšas izjūtas, protams, ir atšķirīgas, taču pēc balsojuma rezultātu apkopšanas tika noskaidrots, ka sīvā konkurencē visvairāk balsu ieguvis un par garšīgāko medu 2010. gadā tika atzīts Antona Mežinska bišu savāktais dažādu ziedu medus, kas šovasar iegūts Riebiņu novada Silajāņu pagasta plāvās, mežos un laukos. Kā otrs garšīgākais medus tika atzīts bitenieka Jāņa Me-

● Latvijas Biškopības biedrības Preiļu nodaļas rīkotajam konkursam «Garšīgākais medus 2010» novadu bitenieki šogad bija iesnieguši 10 dažāda medus paraugus. Bišu vākums, neskatoties uz ne pārāk labvēlīgajiem klimatiskajiem apstākļiem, šogad ir aromātisks, salds un veselīgs.

Garšīgākā medus konkursa sīvākie konkurenti — pirmās vietas ieguvējs Antonis Mežinskis (pirmais no labās) un otrās vietas ieguvējs Jānis Mežinskis.

žinska bišu medus, kas ievākts Preiļu novada Aizkalnes pagastā.

Mārīte Vucenlīdzāne informēja, ka semināra laikā tika noskaidrotas arī aktuālākās tēmas, par kurām semināri tiks rīkoti līdz gada beigām atlikušajos

mēnešos. Noskaidrots, ka bitenieki vēlas vairāk zināt par Pārtikas un veterinārā dienesta prasībām biškopjiem, kā arī par dažādām nektāru audzēšanas īpatnībām.

L.Kirillova

Neaizmirstiet
abonēt
"NOVADNIEKU"!

ZIŅAS

Lauku atbalsta dienests aicina mācību iestādes pieteikties atbalsta programmā "Skolas auglis"

Lauku atbalsta dienests (LAD) informē, ka mācību iestādēm, kuras vēlas piedalīties atbalsta programmā "Atbalsts augļu un dārzeņu piegādei skolēniem vispārējās izglītības iestādēs" jeb "Skolas auglis", līdz 2010. gada 15. septembrim jāiesniedz iesniegums LAD.

Minētās programmas ietvaros no 2011. gada 6. janvāra aptuveni divu mēnešu garumā vispārējo izglītības iestāžu 1.-6. klašu skolēniem plānots izdalīt svaigus augļus vai dārzeņus, vai šo produktu asortus.

Iesniegumu dalībai programmā var iesniegt personīgi LAD, sūtīt pa pastu uz adresi: Republikas laukums 2, Rīga, LV-1981, vai arī sūtīt uz e-pasta adresi lad@lad.gov.lv kā ieskenētu dokumentu.

Atgādinām, ka iesniegums noteikti jāparaksta atbildīgajai amatpersonai, ja to sagatavo papīra formātā. Ja iesniedz elektroniski, tad ar drošu elektronisko parakstu, sūtot atbilstoši Elektronisko dokumentu likuma prasībām.

Sīkāka informācija, t.sk., iesnieguma forma, par atbalsta programmas nosacījumiem un pieteikšanās kārtību pieejama LAD mājas lapā www.lad.gov.lv ES atbalsta sadaļā Tirdzniecības veicināšanas pasākumi.

Preiļos diskutēs par Eiropas Savienību

Svētdien, 12. septembrī, visas dienas garumā Preiļos, Nevalstisko organizāciju centrā, notiks pasākums, kurā 40 novada iedzīvotāji diskutēs par Latvijas pirmajiem sešiem gadiem Eiropas Savienībā. Iedzīvotāji izvērtēs, kā šajā laikā ar ES atbalstu attīstījušies Latvija, kādā Eiropā viņi vēlas dzīvot. Tiks arī formulēti priekšlikumi, ko būtu nepieciešams darīt vietējā, nacionālajā un Eiropas līmenī, lai dzīve kļūtu labāka. Iedzīvotāju priekšlikumi tiks apkopoti un prezentēti. Prezentācija paredzēta 12. septembrī pulksten 16.00, un tajā aicināts piedalīties ikviens interesents. Uz diskusijas noslēgumu aicināti pašvaldības, Saeimas un Eiropas parlamenta deputāti.

Diskusiju «Es, Latvija un ES» rīko sabiedriskās politikas centrs PROVIDUS un Latvijas Pilsoniskā alianse sadarbībā ar Eiropas Komisijas pārstāvniecību Latvijā. Diskusija septembrī notiek 12 Latvijas pilsētās, tostarp arī Preiļos. Visu diskusiju gaita būs identiska, to rezultāti tiks apkopoti un nodoti apspriešanai Latvijas un Eiropas Savienības lēmumu pieņēmējiem un amatpersonām.

Pasākuma rīkotāji dalībniekus izvēlas no attiecīgā reģiona pēc nejaušas atlases principa, iedzīvotāju tālrunu numurus meklējot telefona grāmatās. 4. septembrī diskusija «Es, Latvija un ES» jau notika Ogrē un Tukumā. Abu novadu iedzīvotāji izteica dažādus priekšlikumus par to, kā veidot tādu Eiropu, kādā vēlētos dzīvot, tostarp vēlmi uzlabot veselības un sociālo aprūpi, paaugstināt izglītības kvalitāti, kā arī veicināt ražošanas attīstību.

Paralēli debates notiek arī ES mājas interneta vietnē <http://eslatvijaunes.esmaja.lv> Tur tiek publicēti katras klātienē diskusiju foto un video iespaidi, kā arī rezultāti, kurus ir iespējams komentēt. Diskusiju cikla noslēgumā no 27. septembra līdz 4. oktobrim ikviens interesents interneta balsojumā varēs noteikt populārākos priekšlikumus mūsu dzīvei ES.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Eiropas Enerģētikas komisārs:

Latvijā dabasgāze par 30% dārgāka nekā Vācijā

Latvijā dabasgāze ir par 30% dārgāka nekā Vācijā, pirmdien publicētā intervijā laikrakstā "Dienas Bizness" atzinis Eiropas enerģētikas komisārs, Vācijas pārstāvis, Ginters Etingers. "Dienā Latvijā dabasgāze ir par 30% dārgāka nekā Vācijā, bet gāzes birža nemaz nav pieejama. Kāpēc? Jo tāds ir noslēgtais līgums ar "Gazprom", sacījis Etingers. Viņš norādījis, ka Eiropas Savienība var palīdzēt Latvijai izkļūt no šīs situācijas. "Taču palīdzēt izkļūt no šīs situācijas var tikai visas ES valstis kopā, un tas ir viens no maniem mērķiem, ka turpmāk nevis katru dalībvalsti sarunās ar "Gazprom" domā tikai par savu labumu, bet gan par kopējo labumu," teicis Etingers. Viņš piebūdis, ka Krievija saprot, ka enerģētika ir veids, kā var regulēt Eiropu. "Viņa [Krievijas premjera Vladimira Putina] acis gāzei nav tikai energoresurs, bet gan politisks instruments, tieši tāpēc Eiropai ir svarīgi būt vienotai," savu nostāju pamatojis Etingers.

Rosina aizliegt solārijus jauniešiem līdz 18 gadiem

Veselības ministrija rosina aizliegt bērniem līdz 18 gadu vecumam apmeklēt solārijus. Ministrijas izstrādātajos noteikumos par kosmētiskā iedeguma iegūšanas pakalpojuma higiēnas un nekaitīguma prasībām paredzēts aizliegt sniegt solāriju pakalpojumus patērētājiem, kas jaunāki par 18 gadiem, izņemot gadījumus, ja persona uzrāda ģimenes ārsta vai dermatologa izziņu, ka tās veselības stāvoklis ir atbilstošs pakalpojuma saņemšanai. Ģimenes ārsta izziņa un dermatologa izziņa būs derīga sešus mēnešus. Ministrija skaidro, ka jauniešu āda ir jutīgāka pret ultravioletā (UV) starojuma ietekmi nekā pieaugušajiem un, jo agrāk organisms tiek pakļauts UV starojuma ietekmei, jo vairāk palielinās risks saslimt ar ādas vēzi. Ministrija valdībai iesniegtajos dokumentos norāda, ka katru gadu pasaulē diagnosticē 2-3 miljonus ādas vēža gadījumu, tai skaitā 132 000 melanomas gadījumu. Latvijā katru gadu vidēji ir līdz 200 saslimšanas gadījumiem ar jaundabīgām ādas melanomām. Pēdējo 10 gadu laikā saslimstībai ir tendence palielināties – 90. gadu beigās bija ap 60-70 saslimšanas gadījumiem, ziņo ministrija. No katrām trīs vēža gadījumiem viens ir ādas vēzis, un lielākā daļa šo gadījumu tiek saistīti ar UV starojuma pārmērīgu iedarbību. Pētījumi Zviedrijā un Norvēģijā parāda, ka jaundabīgās melanomas risks diezgan ievērojami pieaug sievietēm, kuras regulāri apmeklē solārijus.

VM arī informē, ka vairākās valstīs nacionālajā likumdošanā ir arī noteikti ierobežojumi solāriju pakalpojumu izmantošanai personām, kas jaunākas par 18 gadiem un prasības klientu informēšanai, piemēram, Vācijā, Nīderlandē, Somijā un citur.

Sēņu Latvijas mežos šogad vairāk nekā pērn

Patlaban mežos ir daudz to sēņu, kuras sēņotājus visvairāk interesē, — gailenes, bekas un arī baravikas, taču mežos vēl ir atrodamas arī citas sēnes. Salīdzinājumā ar pagājušo gadu sēņu šogad ir vairāk. Arī laiks līdz šim ir bijis sēņu augšanai labvēlīgs, tādēļ sēņotājs gar sev zināmo sēņošanas vietu var nostāigāt ik pārdienu, jo ir sēnes, kuras spēj ātri ataugt. Ja var ticēt sinoptiķu prognozēm, tad sēnes šoruden mežos būs lasāmas vēl ilgi.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs – SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Priekšī, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),
65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
65307058, 65307059 (zūmālistiem). Fakss 65307057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astonas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

*Godkārei pietiek ar skaļiem vārdiem, bet lepnums
pieprasa dziļus darbus.*
M. Salje

Izstrādātas dzīvnieku barības mazumtirdzniecības prasības

Zemkopības ministrija izstrādājusi Ministru kabineta noteikumu projektu "Prasības dzīvnieku barības mazumtirdzniecībai", ko izsludināja valsts sekretāru sanāksmē.

Noteikumu projekts nosaka dzīvnieku barības tirdzniecības kārtību no atvērta oriģinālā iepakojuma, kas nav lielāks par 50 kilogramiem, valējā veidā un oriģinālajā iepakojumā mazumtirdzniecības vietās.

Jaunās prasības paredz, ka, atverot dzīvnieku barības oriģinālo iepakojumu, tirgotājam uz tā būs jāatzīmē atvēršanas datums, kā arī pēc pircēja pieprasījuma jānodrošina rakstiska informācija, kas atbilst konkrētās dzīvnieku barības oriģinālā iepakojuma marķējumā norādītajai informācijai.

Savukārt, ja tirgotājs pārber dzīvnieku barību no oriģinālā iepakojuma tvertnēs, noteikumu projekts paredz, ka tās būs jātur aizvērtas un jātura pirms katra jauna iepakojuma iebēršanas. Uz tvertnes būs jānorāda ori-

ģinālā iepakojuma atvēršanas datums, dzīvnieku barības nosaukums, partijas numurs un barības ražotājvalsts, kā arī jānorāda barības derīguma termiņš, kas norādīts uz oriģinālā iepakojuma.

Tāpat noteikumu projektā ietvertas arī citas prasības, kas jāievēro, tirgojot dzīvnieku barību no atvērta oriģinālā iepakojuma.

Prasības stāsies spēkā pēc to apstiprināšanas valdībā un publicēšanas laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".

Informācija: www.mk.gov.lv.

Skolas izziņas ģimenes valsts pabalsta saņemšanai nav nepieciešamas

Ģimenes valsts pabalsta saņemšanai IZZIŅA no skolas, kas apliecina, ka bērns, sasniegdot 15 gadu vecumu, turpina mācīties vispārīgglītojošā skolā, NAV NEPIECIEŠAMA.

Kopš pagājušā gada mainījies kārtība, kādā Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA) saņem informāciju par bērniem, kuri mācās vispārīgglītojošā skolā — visu nepieciešamo informāciju par vispārīgglītojošo skolu audzēkņiem VSAA saņem elektroniski no Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM). Līdz ar to pabalsta saņēmējam vairs nav jāiesniedz izziņa papīra formā. Pamatojoties uz saņemto informāciju, VSAA veic pabalsta izmaksu, kā arī pārtrauc izmaksu, ja no

IZM tiek saņemta informācija par to, ka bērns ir pārtraucis mācības.

Tomēr šādas izziņas ir nepieciešamas arodvidusskolu un tehnikumu audzēkņiem, kuri līdztekus amatam iegūst arī vidējo izglītību, jo informāciju par šiem audzēkņiem VSAA no IZM nesaņem. Izziņas ir nepieciešamas arī bāreņiem, lai pēc vidusskolas beigšanas varētu turpināt saņemt apģādnieka zaudējuma pensiju, ja viņi mācās augstskolas dienas nodaļā: tiesības uz šo pensiju pēc 18 gadu vecuma sasniegšanas ir bāreņiem, ja viņi mācās pilna laika klātienē un nav vecāki par 24 gadiem.

Ja 9. klases absolvents nākamajā mācību gadā turpina mācības vispārīgglītojošās skolas 10. klasē, tad septembrī, saņemot informāciju no IZM,

VSAA aprēķinās un oktobrī izmaksās nesaņemto pabalstu arī par vasaras mēnešiem. Savukārt, ja bērns pēc 9. klases beigšanas turpina mācības profesionālās izglītības iestādē, tad sākoties mācību gadam, pakalpojuma saņēmējam pašam ir jāiesniedz VSAA mācību iestādes izdota izziņa.

Atgādinām, ka no 1. jūlija tiek pārtraukta pabalsta izmaksa par tiem bērniem, kuri mācījās vispārīgglītojošā skolu izlaiduma klasēs, jo saskaņā ar MK noteikumiem izlaiduma klašu audzēkņiem mācību gads beidzas jūnija mēnesī.

Ģimenes valsts pabalsta saņēmēju skaits – 339 tūkstoši.

Pabalsta apmērs — 8 lati par katru bērnu.

Katrs iedzīvotājs varēs iegūt informāciju par savas ārstēšanās izmaksām

Pirmā e-veselības pilotprojekta ietvaros vienotajā valsts un pašvaldību pakalpojumu portālā www.latvija.lv pieejami pirmie veselības e-pakalpojumi, ziņo VM Komunikācijas nodaļa.

Turpmāk katrs iedzīvotājs, autorizējoties ar Swedbank, SEB bankas, Latvijas Krājbankas, Citadele internetbankas piekļuves līdzekļiem, kā arī ar droša elektroniskā paraksta vai Mobilā ID autentifikāciju, bez maksas var iegūt informāciju par valsts samaksājamiem līdzekļiem viņa ārstēšanai (ārstu apmeklējumiem, veiktajām manipulācijām, uzstādītajām diagnozēm utt.) no 2004. gada, kas pieejami Veselības norēķinu centra datu bāzē. Vienlaikus būs iespējas uzzināt arī kontaktinformāciju par savu ģimenes ārstu, informāciju par jaundzimušajiem bērniem no 2007.-2009. gadam, kā arī cukura diabēta pacientu varēs saņemt savu informāciju no cukura diabēta pacientu reģistra.

Jāatzīmē, ka šie ir tikai pirmie pilotprojekta e-pakalpojumi, kas tālāk tiks

attīstīti, lai izveidotu sadarbību starp dažādām veselības nozares informācijas sistēmām, ievērojami atvieglotu gan iedzīvotāju ikdienu, gan veselības nozares iestāžu darbu, kā arī nodrošinātu pacientiem operatīvu pieeju savam medicīniskajam datiem un informācijai par savu veselību. Perspektīvā plānots ieviest arī elektronisko recepti, elektronisko veselības karti, kurā būs apkopota pilna informācija par katru iedzīvotāja veselības stāvokli, kā arī elektronisko pierakstīšanos uz izmeklējumiem un pie ārsta.

Kā norāda veselības ministrs Didzis Gavars: "Elektronisko veselības aprūpes pakalpojumu pilotprojekts ir tikai sākuma posms, kas tiks uzlabots un papildināts, bet mērķis ir virzīties uz vienkāršāku un pārskatāmāku veselības aprūpi, kas gan atvieglos darbu mediķiem un informācijas ieguvei pacientiem, gan arī padarīs sistēmu vieglāk kontrolējamu un vadāmu, jo visas veiktās darbības būs precīzi uzskaitāmas

un pārbaudāmas. Tomēr vēlos uzsvērt, ka e-medicīnas ienākšana mūsu dzīvē nekādā gadījumā neaizvieto tiešu kontaktu ar ārstu. Piedāvātajā pilotprojektā katrs iedzīvotājs var iegūt informāciju par to, cik valsts ir samaksājusi par viņa vai viņa apģādībā esošo bērnu ārstēšanu, un tā, manuprāt, ir ļoti vērtīga informācija, kas parāda, cik tad īstenībā maksā visa ārstēšana, jo pacients sedz tikai pacienta iemaksu, bet kopējos izdevumus neredz."

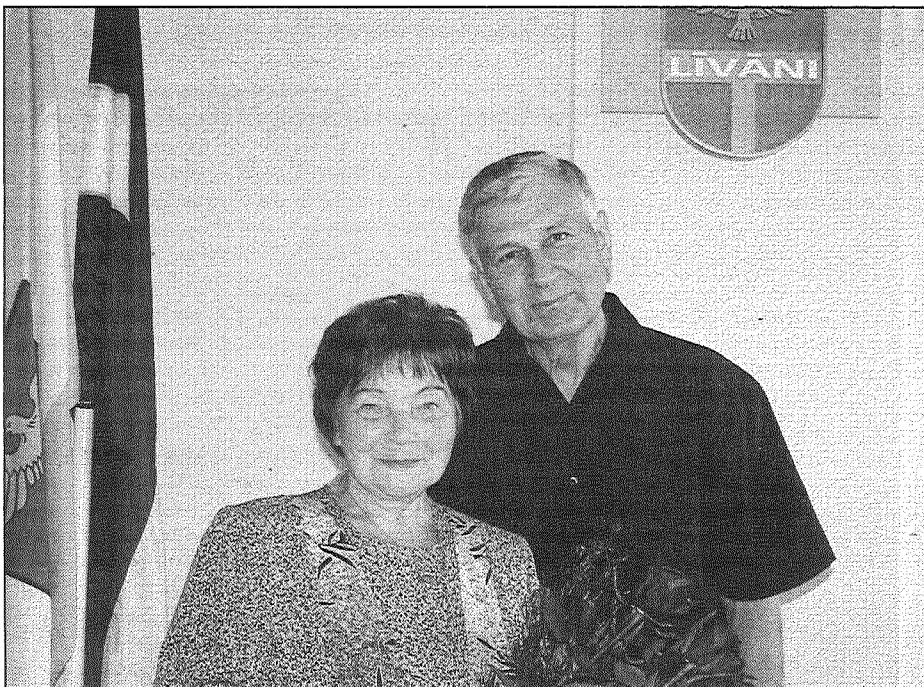
Datu meklēšanas ceļvedis: www.latvija.lv — sadaļa "E-pakalpojumi" — sadaļa "Ģimene, bērni, veselība, sociālie pakalpojumi" — jāizvēlas attiecīgais e-pakalpojums — "Mani valsts apmaksātie veselības aprūpes pakalpojumi", "Mans ģimenes ārsts", "Manu jaundzimušo bērnu dati", "Mani dati cukura diabēta pacientu reģistrā" kā arī sniedz iespēju saņemt informāciju par dzemdībām un jaundzimušajiem (Veselības ekonomikas centra jaundzimušo reģistra dati šobrīd 2007.-2009. g.).

Zelta kāzas svinēja Morozu ģimene

TAMĀRA un VJAČESLAVS MOROZI Līvānu sabiedrībā nav svešinieki. Ilgus gadus Vjačeslavs bijis Līvānu 2. vidusskolas direktora vietnieks, skolotājs. Līvānu 2. vidusskolā darba gadi aizritējuši arī Tamārai. Nu abi bauda pelnītu atpūtu un ik pa laikam viesojas pie bērniem un mazbērniem Somijā un Austrālijā.

Vjačeslavs dzimis 1937. gada 1. janvārī Vitebskas apgabala Bigosovas ciematā, kas atrodas uz robežas starp Krieviju, Baltkrieviju, Latviju un Poliju. 1955. gadā absolvējis Bigosovas vidusskolu un 1960. gadā – Daugavpils Valsts pedagoģisko institūtu. Pēc dienesta armijā uzsācis darba gaitas Līvānu 2. vidusskolā, kur no 1962. gada līdz 2000. gadam strādājis par skolotāju un direktora vietnieku. Padomju gados viņam piešķirts izglītības darba teicamnieka nosaukums. Aktīva bijusi arī Vjačeslava kunga sabiedriskā darbība – 60.-tajos gados bijis Līvānu pilsētas izpildkomitejas deputāts; 70.-80. gados trīs saukumus pildījis Preiļu rajona padomes deputāta pienākumus; 26 gadus vadījis Preiļu rajona ķīmijas skolotāju metodisko apvienību.

Tamāras kundze dzimusi 1938. gada 22. jūnijā toreizējā Ļeņingradā. 1947. gadā uzsākusi mācības Līvānu 2. vidusskolā, kuru absolvēja 1955. gadā. Abi ar Vja-

● **Neapnīkt būt blakus, bet vienlaikus atstāt brīvu telpu attīstībai dzīvesbiedram – tāda ir Tamāras un Vjačeslava Morozu kopdzīves formula 50 gadu garumā.**

česlavu bijuši kursabiedri Daugavpils Pedagoģiskā institūta dabaszinību fakultātē. Pēc studijām Tamāra atgriezies Līvānos un visu darba mūžu veltījusi ķīmijas, bioloģijas un mājturības skolotājas darbam

Līvānu 2. vidusskolā. Veikusi arī sabiedrisko pienākumus – 60.-to gadu sākumā bijusi Līvānu radio diktores, vadījusi klases audzinātāju metodisko apvienību Līvānu zonā; bijusi Līvānu pilsētas izpildkomitejas

deputāte.

Vissmagākās lappuses abu dzīvē saistītas ar bērnību un kara laiku. Tamāra triju gadu vecumā pārdzīvojusi Ļeņingradas blokādi. Viņai piešķirts arī starptautiskais statuss, ko šādos gadījumos piešķir blokādi pārdzīvojušajiem iedzīvotājiem.

Vjačeslavs sešu gadu vecumā ar ģimeni nonāca Salaspils koncentrācijas nometnē. Viņam piešķirts politiski represētās personas statuss.

Bērnībā pārdzīvotais abus ļoti satuvinājis. Viņu kopdzīves formula – neapnīkt, būt blakus, bet tomēr atstāt brīvu telpu attīstībai arī otram. Morozu ģimenē izaudzinātas divas meitas – abas Līvānu 2. vidusskolas absolventes. Vecākā meita Larisa kļuva par ārsti, ar ģimeni dzīvo un strādā Somijā. Jaunākā meita Oksana ieguvusi mākslinieces dekoratores izglītību un ģimenes ligzdiņu novijusi Austrālijā.

Tamāra un Vjačeslavs priecājas, ka katrai meitai ir trīs atvasītes, un smeļ, ka pārstāvētas visas izglītības pakāpes – no sešiem mazbērniem divi ir studenti, trīs skolnieki, bet viens – pirmsskolnieks. Tamāra un Vjačeslavs nav zaudējuši interesi par dzīvi, seko līdzī visam jaunajam, priecājas par Līvānu attīstību. Savukārt Līvānu novada dome sirsnīgi sveic Zelta pāri, novēlot dzīvesprieku un optimismu saglabāt arī turpmāk.

Pašvaldība palīdzēs iedzīvotājiem atjaunot vētrā nopostītās dzīvojamās mājas

Izvērtējot iedzīvotāju iesniegtos dokumentus, novada domes deputāti ārkārtas sēdē vienbalsīgi pieņēmuši lēmumu piešķirt vienreizēju pabalstu 8. augusta vētras radīto zaudējumu novēršanai tiem iedzīvotājiem, kam vētrā cietušas dzīvojamās mājas, informē novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Ginta Kraukle.

Pamatojoties uz iedzīvotāju iesniegtajiem dokumentiem, pašvaldība izmaksās vienreizēju pabalstu 36 ģimenēm, kam bojātas dzīvojamās mājas.

Zaudējumus pašvaldība kompensēs 30% apmērā, cerot, ka palīdzīgu roku iedzīvotājiem sniegs arī valsts. Kopējā summa, ko piešķirusi Līvānu pašvaldība, sastāda 6633,19 latus. Pabalsts katrai ģimenei ir atšķirīgs, tas atkarīgs no postījumu apmēra. Lielākā summa, ko plānots izmaksāt, ir 1490,21 lats par izpostītu jumtu, dūmvadu un krāsni kādai ģimenei Rudzātu pagastā.

Kopumā palīdzība tiks sniegta septiņām ģimenēm Rudzātu pagastā, divām ģimenēm Sutru pagastā, divām ģimenēm Turku pagastā un 25 ģimenēm Rožupes pagastā.

"Ir apdraudēta iedzīvotāju pamatvajadzība uz mājokli un siltumu. Laika apstākļi strauji pasliktinās, atsevišķās naktīs temperatūra noslidējusi zem nulles atzīmes, list spēcīgs lietus, tādēļ cilvēkiem ar steigu jāatjauno mājokļi, krāsni un nogāztie skursteņi," atzīst Līvānu novada domes priekšsēdētāja vietniece Aija Usāne. Jāņem vērā arī tas, ka cilvēkiem laukos nav tādu uzkrājumu, lai varētu apmaksāt negaidītus būvdarbus. Cilvēki aizņem, lai varētu atjaunot izpostīto. Ģimenes nereti ir izvēles priekšā – palaist uz skolu bērnus vai apdrošināt mājokli, tādēļ daudziem nav arī apdrošināšanas polises.

Sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu likuma 9. panta 2. daļa un 35. panta 2. daļa paredz, ka "pašvaldība, neizvērtējot personas (ģimenes) ienākumus, var piešķirt personai (ģimenei) vienreizēju pabalstu ārkārtas situācijā, ja stihiskas nelaimes vai iepriekš neparedzētu apstākļu dēļ tā nespēj apmierināt savas pamatvajadzības." Palīdzība iedzīvotājiem tiks sniegta no Līvānu novada pašvaldības 2010. gada sociālajai aizsardzībai paredzētajam budžeta līdzekļiem, veicot attiecīgus grozījumus budžetā.

Ievēlēta novada uzņēmēju padomes vadība

Līvānu novada divpusējās uzņēmēju padomes kārtējā sanāksmē par uzņēmēju padomes priekšsēdētāju ievēlēts Pēteris Romanovskis, SIA "Līvānu kūdras fabrika" valdes priekšsēdētājs. Pārrunāta arī padomes turpmākā darbība, informē Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Ginta Kraukle.

Uzņēmēji konstruktīvā sarunā pārrunāja aktuālus praktiskas dabas jautājumus. Biznesa pārstāvji iepazīnās ar detalizētu informāciju par Līvānu novada domes realizētajiem investīciju projektiem dažādās sfērās. Uzņēmēji saskatīja daudz nepilnību būvprojektu kvalitātē saistībā ar ceļu un ielu rekonstrukciju. Piemēram, daudzviet ielu krustojumos mākslīgi tiek sašaurināta braucamā daļa,

kas nevis atvieglo, bet traucē transporta kustību. Būtu nepieciešama pamatīgāka kontrole, lai kļūdas nevajadzētu "ķert" būvniecības procesā vai tad, kad projekts jau realizēts. Izskanēja doma par iespējām kādu no Līvānu ielām atjaunot ar bruģa klājumu nevis ar asfaltu. Tas dažādotu pilsētvidi un ilgtermiņā atmaksātos, jo neprasītu tik lielus ieguldījumus atjaunošanā, kā tas ir ar asfalta bedrīšu remontu.

Nākošajā tikšanās reizē detalizētāk tiks pārrunāts, kādi ir pašvaldības likumīgie instrumenti uzņēmējdarbības atbalstam. Uzņēmējus interesē arī pašvaldības nākotnes ieceres, kas ļautu attīstīt uzņēmējdarbību vienā vai otrā virzienā. Tādēļ nākamreiz notiks pašvaldības investīciju plāna aktualizēšana. Saeimas deputāts, uzņēmēju padomes pārstāvis Jānis Klaužs mudināja uzņēmējus aktīvi piedāvāt savas konkrētās

idejas, kā uzlabot situāciju Līvānu novadā. Viņš uzsvēra, ka ļoti daudz iespējams ietekmēt un mainīt tieši ar argumentiem, aktīvu rīcību un sava viedokļa paušanu. Rezultātā izdosies panākt izsvērtākus lēmumus.

Uzņēmējiem turpmāk būs iespēja iepazīties ar jautājumiem, kas tiek lemti Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras sēdēs, jo Līvānu inženiertehnoloģiju un inovāciju centrs (LIIC) ir šīs kameras biedrs. Ar šo informāciju tuvākajā laikā varēs iepazīties gan LIIC mājaslapā www.liic.lv, gan Līvānu novada domes portālā www.livani.lv sadaļā "Uzņēmēju padome" (šobrīd izstrādes procesā).

Nolemts, ka uzņēmēju padomes sēdes turpmāk notiks katru **mēneša pirmajā otrdienā pulksten 15.00** Līvānu inženiertehnoloģiju un inovāciju centrā.

NOVADA DOMES LĒMUMI

Par izglītības programmām un klašu komplektu skolēnu skaitu 2. vidusskolā

26. augustā notikušajā novada domes sēdē domnieki deva atļauju Līvānu 2. vidusskolai 2010./2011. mācību gadā īstenot vispārējās vidējās izglītības matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena mazākumtautību programmas un vispārējās vidējās izglītības vispārīglokošā virziena mazākumtautību programmas apguvi ar izglītojamo skaitu: 12.a klase – 10 skolēni un 12.b klase – 11 skolēni, informē novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Ginta Kraukle.

Līvānu 2. vidusskolai 2010./2011. mācību gadā atļauts atvērt divus 10. klašu komplektus ar mazāku skolēnu skaitu: 10.a klasē – 13 skolēni (vispārējās vidējās izglītības matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena mazākumtautību programma); 10.b

klasē – 12 skolēni (vispārējās vidējās izglītības vispārīglokošā virziena mazākumtautību programma).

Pašvaldība stiprinās attīstības plānošanas kapacitāti

Domes deputāti atbalstīja Plānošanas un attīstības daļas sagatavoto projekta "Līvānu novada pašvaldības attīstības plānošanas kapacitātes paaugstināšana" pieteikuma iesniegšanu Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas pārraudzībā esošās darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" papildinājuma 1.5.3.2. aktivitātē "Plānošanas reģionu un vietējo pašvaldību attīstības plānošanas kapacitātes paaugstināšana" Eiropas Sociālā fonda finansējuma piesaistei 100% apmērā jeb 52 500 LVL 2011.-2012. gadā.

Projekta apstiprināšanas gadījumā būs iespējas algot plānošanas speciālis-

tus, lai paaugstinātu teritorijas attīstības plānošanas kapacitāti un nodrošinātu kvalitatīvu plānošanas procesu. Tas īpaši svarīgi būs tuvākajā laikā, kad nāksies aktualizēt Līvānu novada integrēto attīstības programmu un novada teritoriālpilnojamu.

Ieceļ amatā inženiertehnoloģiju un inovāciju centra vadītāju

Sakarā ar inženiertehnoloģiju un inovāciju centra vadītājas Ineses Matisānes 26. jūlija iesniegumu par atbrīvošanu no ieņemamā amata un darba tiesisko attiecību izbeigšanu ar šī gada 3. augustu pēc darbinieka uzteikuma dome lēma par centra vadītāja apstiprināšanu. Ar 27. augustu Līvānu inženiertehnoloģiju un inovāciju centra vadītājas amatā tika apstiprināta Zane Gaiduka, kas līdz šim bija vadītājas pienākumu izpildītāja.

Rušonas pamatskolā realizēts projekts mazo bērnu labsajūtai

Lai gādātu par pirmsskolas vecuma mazuļu un sākumskolnieku labsajūtu un jauku laika pavadīšanu brīvajos brīžos, Rušonas pamatskolā šovasar īstenots projekts, kura svinīga atklāšana notika Zinību dienā, 1. septembrī, kad skolā ieradās visi bērni.

Kā stāsta Rušonas pamatskolas direktore Janīna Šelegoviča, šis gads izglītības iestādei līdz šim bijis darbīgs un panākumiem bagāts. Galvenais sasniegums, ka skola ir akreditēta un saņēmusi augstu novērtējumu. Īpaši akreditācijas komisija uzlavēja pedagogu darbu. Bez tam pēc skolā veiktajiem renovācijas darbiem sakārtota un apzaļumota tās apkārtnē. Par to, sniedzot padomus, parūpējās daiļdārzniece Sandra Ozola. Bet vasarā skolas sporta zālē notika telpu kosmētiskais remonts, visus darbus veica Riebiņu novada Rušonas teritoriālās pārvaldes norīkotie bezdarbnieki, kuri strādā simtlatnieku programmā.

Priecīga bija arī Zinību diena, 1. septembris, kad Rušonas pamatskolas durvis vēra 82 skolēni un 34 pirmsskolas vecuma bērni.

Direktore teic, ka par bērnu labsajūtu visa mācību gada garumā rūpēsies septiņi tehniskie darbinieki un 13 pedagogi. Bez tam pedagogiem ir arī citi mērķi, viņi apgūs jaunas tehnoloģijas, ieviešot mācību darbā elektronisko klases žurnālu. Kaut arī finansiālie līdzekļi ir ierobežoti, tomēr skolā rasta iespēja atvērt pagarinātās dienas grupu 1. — 4. klases skolēniem. Arī šogad audzēkņi varēs iesaistīties ārpusstundu darbā — dziedāt, dejot, sportot.

Tā kā skolā šogad ir daudz pirmsskolas vecuma bērnu, viņus visus, kā arī vecākus un audzinātājus iepriecināja jaunais rotaļu laukums, kas šovasar izveidots projekta «Saliņa, kurā mēs jutamiem droši» ietvaros. Projektu realizēja jauniešu organizācija «Jaunie spārni», sadarbojoties ar Rušonas pagasta teritoriālo pārvaldi, Rušonas pamatskolu, individuālajiem ziedotājiem un ciemata iedzīvotājiem. «Saliņa» visus priecē ar šūpolēm, slidkalniņiem un smilšu kastī, kur mazajiem bērniem cept smilšu kūkas. Skolas vadība īpaši lielu paldies saka projekta vadītājai Inesei Šukstai, Rušonas pamatskolas absolventei.

● Pie Rušonas pamatskolas izveidotajā rotaļu laukumā «Saliņa», gan pirmsskolas grupas mazuļi, gan sākumskolas audzēkņi aizraujoši un droši varēs pavadīt brīvos brīžus.

Uzsākot jauno mācību gadu, Rušonas pamatskolas kolektīvs ir pilns entuziasma un cer, ka viņi kopā, skolēniem, vecākiem un pedagogiem, pietiks izturības un darboties prieka.

Pilngadnieku ceļojums pa Riebiņu novadu laikā un telpā

Atšķirīgi un īpatnēji novada dome šogad organizēja Jaunības svētkus tiem jauniešiem, kas sasnieguši pilngadību. Par to stāsta novada kultūras darba organizatore Monika Livdāne.

Svētki tika veidoti divās daļās: ceļojums pa Riebiņu novadu un tā svinīgs noslēgums katrā pagastā atsevišķi. Tādēļ vispirms jaunieši tika aicināti iepazīt dzimto pusi, novada skaistākās vai interesantākās vietas, novada uzņēmējus un kultūras darbiniekus, pabūt pie kāda no novada ezeriem. Tā kā novads ir samērā liels, bet šobrīd jaunieši bieži aizbrauc pasaulē laimi meklēt tā arī neiepazīnuši savu dzimto pusi, pilngadnieki tikās ar daudziem uzņēmīgiem cilvēkiem, kuri realizē sapņus tepat – pagastos, mūsu novadā un kaimiņos. Un tā septiņdesmit novada astoņpadsmitgadnieki startēja ceļojumā pa Riebiņu novadu.

Sīlūkalnā jaunieši iepazinās ar šovasar tapušo Rokdarbu centru, kur visus sagaidīja tā vadītāja – Sīlūkalna kultūras nama direktore Anita Upeniece, kura iepazīstināja ar šī centra un muzeja tapšanu. Viņas vadībā visiem kopā tapa jauns mākslas darbs – īpatnēja jauniešu autogrāfu mozaika.

Galēnos sporta metodiķe un kultūras darbiniece Anna Vanaga iepazīstināja ar Galēnu pamatskolas sporta halles iespējām, trenāžieriem un citiem halles labumiem. Tāpat jaunieši apmeklēja arī skolas muzeju, Margaritas Kroles gleznu izstādi, kā arī iegriezās Roberta Mūka muzejā, kur par slavēto filozofu un dzejnieku stāstīja muzeja veidotāja un dvēsele Marta Binduka.

Stabulnieku pagasts var pamatoti lepoties ar daudzām skaistām, sakoptām sētām. Vienā no tām – Pastaru sētā viesojās arī svētku dalībnieki. Tur pie sava ūdensrožiem rotātā diķa un puķu kalna jauniešus laipni sagaidīja saimniece Olga Pastare.

Riebiņos jaunieši bija zirgaudzētāvā

● Nav taisnība, ka Latgalē maz jaunatnes. To apliecina arī šī fotogrāfija, kurā redzami tie Riebiņu novada jaunieši, kuriem šogad svinama pilngadība. Aktīvi, talantīgi un mērķtiecīgi, ar skaidriem sapņiem un pārliecību, ka izdosies sasniegt iecerēto. Nesen, svinot pilngadības svētkus, viņi izmantoja Riebiņu novada domes doto iespēju un devās ekskursijā pa dzimtajā novada skaistākajām un nozīmīgākajām vietām.

“Trīs vitolu staļļi”, klausījās zirgkopja Aleksandra stāstījumu, bet Riebiņu vidusskolā tikās ar keramiķi Raivo Andersonu, kurš ļāva svētku dalībniekiem no māla veidot pašiem savus mākslas darbus. Izrādījās, ka jaunieši visai talantīgi to arī prot darīt, bet labākajam jaunajam keramiķim Jānim no Rušonas tika pasniegta medaļa.

Rušonas pagasta Mukānu ģimenes mājās “Upenāji” jaunieši iepazīta skulptūru dārzu, priecējās par saimnieces puķēm un saimnieka neparastajiem skulpturālajiem koka veidojumiem. Savukārt Aglonas Karāļkalnā varēja apskatīt rušoniešu, šīs vietas īpašnieku Stupānu veikumu, priecāties par veidoto neparasto ainavu, koka skulptūrām, kā arī apskatīt saimnieces

Vijas Stupānes gleznas.

Jauniešu izbraukums noslēdzās Rušonas pagastā – uzņēmējiem Lilitai un Vitālijam Pastariem piederošajā atpūtas bāzē “Ēdene” pie Bicānu ezera. Šeit jaunieši tikās ar teātra, kino aktrisi, grupas “Menuets” solisti Inesi Pabērzi un komponistu, grupas “Pērkonis” vadītāju Juri Kulakovu, klausījās viņu stāstījumos par to, kā veidojās leģendārā latviešu grupa “Menuets”, kā arī klausījās mākslinieku priekšnesumus. Interesanti bija arī stāsti par TV3 šovā Koru kari 2 piedzīvoto, jo ar jauniešiem dienas garumā bija arī Preiļu Rozā ziedu kora dalībnieks, Riebiņu no-

vada domes sabiedrisko attiecību speciālists Rolands Naglis. Visus svētku dalībniekus sveica novada domes priekšsēdētāja vietnieks Pēteris Rožinskis, bet dienas norises vadīja novada kultūras darba organizatore Monika Livdāne.

Vakarēšanā pie ezera jaunieši varēja gan tuvāk iepazīt viens otru, piedalīties konkursā “Vai pazīsti Riebiņu novadu?”, vizināties laivās, cept desinās un dziedāt kopā ar viesiem. Savukārt svinīgā daļa, svētku dalībnieku sveiksana, koncerti, balles un diskotēkas jaunieši pēdējā augusta nedēļā varēja izbaudīt vietējos kultūras namos.

Kalupes evaņģēliski luteriskā baznīca nosvinēja 70 gadu jubileju

5. septembrī Kalupes evaņģēliski luteriskā baznīca, kas atrodas Vārkavas novada Rožkalnu pagastā, svinēja 75 gadu jubileju kopš tās celtniecības sākšanas un 70 gadu jubileju kopš tās iesvētīšanas, informē Vārkavas novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Praņevska.

Ši Rožkalnu pagasta teritorija kādreiz ietilpa Daugavpils apriņķa Kalupes pagastā, tādēļ baznīcai šāds nosaukums. Jubilejas dievkalpojumu vadīja Daugavpils diecēzes bīskaps Einārs Alpe, Sēlpils iecirkņa prāvests Ainars Sprīngis, Kalupes draudzes kādreizējais mācītājs Ēvalds Bērziņš, Kalupes draudzes pašreizējais mācītājs Gunārs Vaniņš. Kupls bija baznīcēnu skaits, ja vien to var teikt par ļoti mazo Kalupes draudzi, kurā pašreiz ir tikai 56 cilvēki. Kaimiņu draudzi apsveica Līvānu luterāņu draudzes pārstāvji. Īpaši aizkustinoša un emocionāla bija bīskapa Alpes uzruna pēc dievkalpojuma.

Kādreiz šī apkaimē, arī ap luterāņu baznīcu, bija visai bieži apdzīvota. Kā liecina vēstures dati, luterticīgie lielākā skaitā no citiem Latvijas novadiem, sevišķi no Sēlijas, uz dzīvi Arendoles un Rimicānu apkārtnē sāka apmesties kopš 19. gadsimta vidus.

Kalupes baznīcas un draudzes vēsturi ir pētījis mācītājs Ēvalds Bērziņš. Viņš stāsta, ka patstāvīga Kalupes draudze ar 600 draudzes locekļiem nodibināta 1922. gadā. Līdz 1926. gadam Kalupes draudzei sava dievnama nav bijis. Dievkalpojumi tika noturēti vasaras laikā kādā šķūnī, bet ziemas laikā kāda draudzes locekļa istabā. 1926. gadā uz draudzei piederošās zemes tiek uzcelts lūgšanu nams, pārbūvējot kādu vecu ēku. 1931. gadā iegādāts harmonijs ar 15 reģistriem, kas joprojām darbojas, bet pēdējā laikā vairāk tiek izmantots sintezators. To spēlē Līvānu luterāņu baznīcas ērgeliece Ilze Nagle.

1932. gadā, mācītāja Kārļa Brieža laikā, Kalupes draudze uzsāka ziedojumu vākšanu dievnama būvei. Jaunā Kalupes luterāņu dievnama būvdarbus uzņēmās vadīt inženieris Vitols no Daugavpils. Tā kā laukakmeņu Kalupē nebija, tie baznīcas būvei tika piegādāti no Krāslavas pa Dau-

● Svētku dievkalpojuma dalībnieki pie baznīcas. Pirmajā rindā trešais no kreisās – mācītājs Ēvalds Bērziņš, draudzes priekšnieks Agris Soms, pašreizējais Kalupes draudzes mācītājs Gunārs Vaniņš; otrajā rindā trešais no kreisās – Sēlijas iecirkņa prāvests Ainars Sprīngis, Daugavpils diecēzes bīskaps Einārs Alpe.

gavu līdz Niegalei un tālāk ar šķūtīm 11 kilometrus līdz baznīcas būves vietai. 1935. gadā uzmūrēti dievnama pamati uz valsts zemes fonda piešķirtās meža zemes, un jau rudenī Kalupes un Preiļu draudžu mācītājs Kārlis Briedis ziņoja Latvijas evaņģēliski luteriskās baznīcas Virsvaldei Rīgā, ka Kalupes draudze ir ķērusies pie sava dievnama celšanas.

1935. gadā no 600 Kalupes draudzes locekļiem nodokļi tika iekasēti 80 procentu apmērā, tomēr baznīcas celšanai saziēdotie līdzekļi bija visai niecīgi. Arī atlikumi no Kalupes draudzes rīkotiem "bazāriem" nebija lieli. Tāpēc Kalupes draudze griezās ar lūgumu gan pie Latvijas evaņģēliski luteriskās baznīcas Virsvaldes Rīgā, gan arī pie Baznīcu un konfesiju departamenta Rīgā, lai iegūtu vajadzīgo naudu baznīcas būvei. Iespējamības robežās naudu Kalupes baznīcas būvei piešķīra baznīcas Virsvalde, bet vislielāko palīdzību nauda piešķīra Baznīcu un konfesiju departaments Rīgā.

Rūpēs par jaunās Kalupes baznīcas celtniecību, lieli nopelni bija draudzes mācī-

tājam Kārlim Briedim un Kalupes draudzes priekšniekam Jānim Saleniekam. Uz atvieglotiem noteikumiem Kalupes baznīcas būvei tika piešķirti visi vajadzīgie celtniecības materiāli. Sarkanie ķieģeļi – no Kalkūnes ķieģeļu rūpnīcas, vajadzīgie ķokmateriāli – no Līvānu virsmežniecības. Sīfera plāksnes piešķīra Zemkopības departamenta Būvniecības nodaļa.

Laukumā ap baznīcu meža koki nozāģēti, celmi uzspridzināti un novākti. Pēc lielo būvdarbu veikšanas laukums ap Kalupes baznīcu tika uzarts, noecēts, iesēta kultūrzāle. Vietu, kur atrodas jaunuzceltā Kalupes baznīca, nosauca par "Izdegām". Liepājas drāšu fabrika uz atvieglotiem noteikumiem Kalupes dievnamam izgatavoja tērauda zvanu ar uzrakstu: "Kalupes ev. lut. draudze, Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils! 1939."

Gandrīz vienlaicīgi ar jaunās Kalupes baznīcas celtniecību, vecais lūgšanu nams tika pārbūvēts par mācītāja māju, kuru iesvētīja 1936. gadā.

1940. gada 3. novembrī Latvijas evaņģēliski luteriskās baznīcas arhibīskaps, dok-

tors Teodors Grīnbergs kopā ar draudzes mācītāju Ernestu Spekmani iesvētīja jaunuzcelto Kalupes draudzes dievnamu. Tajā ir 120 sēdvietu. Kalupes draudzei ir divas kapsētas – Āpšu un Plānišķu kapi. Āpšu kapi atrodas pāris kilometrus no baznīcas, Plānišķu kapi atrodas Kalupes pagastā.

No kādreizējās Kalupes draudzes mācītāja mājas pašlaik ir palikuši tikai pamati.

2000. gadā vasarā dievnamā veikts iekšpuses remonts. 2002. gadā nomainīti savu laiku nokalpojušie torņa logi. Draudzes lielākā problēma ir nokļūšana līdz baznīcai ziemā un slāpājā laikā, tādēļ jāmeklē telpas citur. Pēdējos gados tie notika Rimicānu pamatskolas telpās. Tagad, kad šī skola beigusi pastāvēt, dievkalpojumi notiek Rožkalnu pagasta pārvaldes telpās. Šobrīd draudze var atviegloti uzelpot un priecāties, jo šoruden kuru katru dienu tiek gaidīts apstiprinājums projektam "Tūrisma attīstības veicināšana Latgales – Utenas – Vitebskas pārrobežu reģionos", kas dos iespēju uzbūvēt ceļa posmu no Āpšu kapsētas līdz baznīcai.

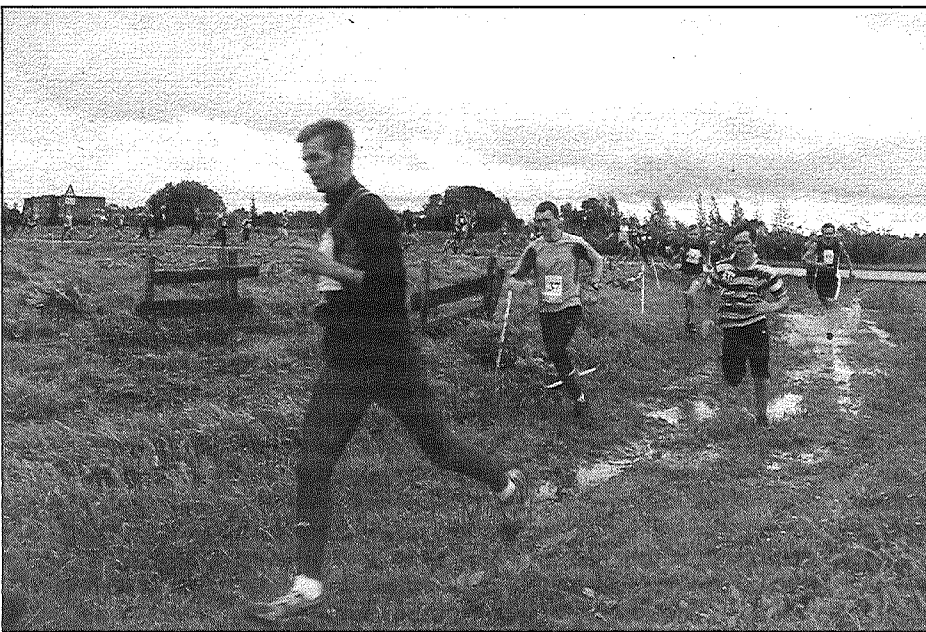
2005. gada vasarā draudze svinēja dievnama 65 gadu jubileju. Dievkalpojumu kopā ar Daugavpils iecirkņa prāvestu Aivaru Gusevu un Kalupes draudzes mācītāju Ēvaldu Bērziņu vadīja un tajā sprediķoja arhibīskaps Jānis Vanags.

Draudze baznīcas jubilejai bija īpaši gatavojusies. Baznīcas ārējās laika zobs nav saudzējies, – baltā krāsa jau bija noplukusi, bet šogad draudze, domājot par jubileju, rada iespēju baznīcu pārkrāsot. Tā atkal slejas pāri koku galotnēm balta un stalta. Šāda iespēja radās, draudzes locekļiem piedaloties Vārkavas novada domes un Nīderlandes fonda KNHM projektu konkursā "Sabiedrība ar dvēseli". Iegūtie 700 latī tika izlietoti baznīcas pārkrāsošanai. Ar kopīgu darbu un pūlēm, spīējot pēdējo nedēļu, kad bija paredzēti visnopietnākie darbi, nelabvēlīgajiem laika apstākļiem, baznīca ir ieguvusi jaunu, svaigu ārējo veidolu. Šo projektu vadīja Kalupes draudzes priekšnieks Agris Soms, viņa darba grupā darbojās Anita Ruča, Aigars Ručs, Jānis Ručs, Jānis Jekabsons, Antons Augšpūls, Jānis Lapačuks, Igars Kancāns, Mārtiņš Ziemeļis, Dāvis Stikāns, Jānis Vanags, Voldemārs Livdāns, Aigars Kirilovs.

Piekto gadu pēc kārtas norisinājās skrējiens "Vārkavas bezceļi"

Piekto gadu pēc kārtas septembra pirmajā piektdienā pulksten 15.00, neskatoties uz laika apstākļiem, Vārkavas novadā notiek skrējiens "Vārkavas bezceļi", ko organizē Vārkavas vidusskolas sporta skolotāji un vienlaikus Vārkavas novada domes sporta metodiķi Edgars Vaivods un Stanislavs Stankevičs. "Vārkavas bezceļu" tradīcija iesākās, godinot ilggadējo vidusskolas skolotāju S. Stankeviču dzīves jubilejā. Skrējienam piesakās fiziski labi sagatavoti, nedaudz ekstrēmu izjūtu cienītāji.

Šogad skrējienā īpaši aktuāla bija piebilde, ka tas norisinās jebkuros laika apstākļos – pēc nemitīgā lietus lauki un meži, caur kuriem vijās šī sešus kilometrus un 350 metrus garā trase, kļuva par ļoti peļķainu apvidu, pie tam gaisa temperatūra todien bija zema, debesis apmākušās, un ik pa laikam liņāja. Augumā mazākie skrējēji distancē nemaz netika laisti, jo vienuviet trasē bija pārplūdis līcis, kur ūdens līmenis bija visai augsts, mazākajiem skrējējiem – pāri galvai. Tādēļ

● Skrējēji pirmajos simtos metros pēc starta.

šogad ierasto 70 vai 80 skrējēju vietā startēja tikai 48.

Sivā ciņā, pārvarot pašiem sevi, pār-

mirkuši un dubļaini, 1998. gadā dzimušu un jaunāku zēnu grupā pirmo vietu ieguva

Lappusi sagatavoja L. Rancāne

Endijs Pujiņš, otro — Adrians Maculevičs, trešo — Jānis Jekabsons; meiteņu grupā ar ļoti labu rezultātu, kas pārspēja daudzus vecāko grupu skrējējus, pirmā vieta — Agatei Tarasovai.

1995. – 1997. gada dzimušo zēnu grupā uzvarēja Artūrs Kveders, otrā vieta – Osvaldam Savickim, trešā – Laurim Gavaram; meiteņu grupā pirmā vieta – Elinai Cimbolīncai, otrā – Kristīnai Trafimovai, trešā – Intai Gavarei.

1992. – 1994. gadā dzimušo jauniešu grupā pirmā vieta – Ainim Siksniņam, otrā – Tomam Pujiņam, trešā – Kristapam Smolenskim; jauniešu pirmā vieta – Annai Kivlenieci, otrā – Zanei Gavarei, trešā – Jolantai Lazdānei.

Viriešu grupā pirmā vieta – Ilmāram Vaivodam, otrā – Andrejam Bondarevam, trešā – Ingaram Pujiņam. Sieviešu grupā pirmā vieta – Māritei Pujiņai, otrā – Ligai Karčevskai, trešā – Gintai Kursītei.

Veterānu grupā pirmā vieta – Jānim Stankevičam, otrā – Elmāram Sparānam, trešā – Romānam Saužam (dzimis 1933. gadā).

PREIĻU NOVADĀ

Atjaunos Preiļu parka tiltiņu

Šī gada pavasara plūdi skāra arī Preiļu novadu. Plūdu laikā tika izskaloti un bojāti vairāki infrastruktūras objekti: ceļi, caurtekas, tiltiņi. Kopumā pavasara plūdu radīto bojājumu novēršanai Preiļu novadam infrastruktūras objektiem bija nepieciešami Ls 13 869,74, informē Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciālists Jānis Vaivods.

Jau pavasārī pašvaldība par saviem līdzekļiem saveda kārtībā plūdus bojātos ceļus (ceļš "Rīgas iela - Vaivodi", ceļš "Dāboli - Zeiles", ceļš "Gubanišķi - Lielie Livmaņi") un to caurtekas, lai pēc iespējas ātrāk varētu atjaunot autotransporta kustību. Bojājumi bija arī Preiļu parkā. Kaut arī parka tiltiņš bija izskalots, tomēr gājēju drošību tas neapdraudēja un tāpēc tā atjaunošanas darbi tika atlikti uz vēlāku laiku.

Pēc pavasara plūdiem gan Preiļu novads, gan citi plūdus cietušie novadi Ministru kabinetam iesniedza pavasara plūdu radīto postījumu novēršanas darbu tāmes, lai kaut daļēji saņemtu

kompensāciju par neparedzētajiem izdevumiem. Šī gada augustā Ministru kabinets nolēma piešķirt līdzekļus pašvaldībām 2010. gada pavasara plūdu radīto postījumu novēršanai. Pārējos 30% no radītajiem izdevumiem jāapmaksā pašām pašvaldībām. Preiļu novadam tika iedalīti Ls 9709, tāpēc 19. augustā novada domes deputāti nolēma nodrošināt 30% līdzfinansējumu no pavasara plūdu radīto postījumu novēršanai nepieciešamā finansējuma, kas sastāda Ls 4160,74.

Jau 31. augustā Preiļu novada dome noslēdza līgumu par pavasara plūdus bojātā Preiļu parka tiltiņa pie zirgu stallja atjaunošanu. Septembra sākumā tiks uzsākti sagatavošanās darbi, bet paši būvdarbi plānoti no 13. septembra līdz 11. oktobrim. Tā kā tiks veikta apjomīga rekonstrukcija, no 13. septembra līdz 1. oktobrim būs slēgta gājēju kustība pāri tiltiņam. Parkā tiks uzstādītas arī norādes, kā apiet remontdarbu norises vietu. Aicinām iedzīvotājus būt saprotošiem un jau savlaicīgi izvēlēties citu sev izdevīgāko gājēju ceļiņu parka šķērsošanai.

● Šī gada pavasara ūdeņi bija tik neganti un spēcīgi, ka sabojāja arī gājēju tiltiņu Preiļu parkā pie zirgu stalliem. Gājēju drošībai uz tiltiņa tika uzstādītas norobežojošas barjeras. Valsts piešķirtie līdzekļu plūdu seku novēršanai pašvaldībai dos iespēju atjaunot tiltiņu. Foto: A.Šņepsts

AGLONAS NOVADĀ

Veļiku draugu Aglonā kļūst arvien vairāk

Pēdējo gadu laikā Aglona un tās apkārtnē, pateicoties kalnainajam reljefam, kļuvusi par iecienītu vietu dažādu ar velosportu saistītu pasākumu rīkošanai. Augusta nogalē te risinājās kārtējais, nu jau trešais, Aglonas pagasta iedzīvotāju iniciatīvas grupas «Velomiļi» rīkotais pasākumu cikls «Ar veļiku pa Aglyunu 2010».

Viena no grupas «Velomiļi» idejas autorēm un gadskārtējā pasākuma rīkotājām Ināra Ukina pastāstīja, ka doma veicināt lietderīgu, interesantu un veselīgu brīvā laika pavadīšanu, popularizēt velotūrismu Aglonā, Aglonas novadā un vietējā sabiedrībā, kā arī veicināt ceļu satiksmes noteikumu ievērošanu radusies pirms trim gadiem. Toreiz iniciatīvas grupa uzrakstījusi projektu un saņēmusi atbalstu pasākumu rīkošanai. «Cilvēkiem aktivitātes labi gāja pie sirds,» teic Ināra, «tāpēc pagājušajā gadā visu atkārtojām, vienīgi ar atšķirību, ka finansējumu meklējām pašī. Arī šī gada sākumā zinājām, ka «Ar veļiku pa Aglyunu» notiks, tāpēc atkal rakstījām projektu pasākuma finansiālam atbalstam, taču mūsu ideja tika noraidīta. Tomēr vietējie velomiļi ir pietiekami pārliecināti par savas idejas nepieciešamību — sameklējām sponsorus un atbalstītājus. Iniviatīvas grupa ir pateicīga SEB un Hipotēku bankai, Aglonas novada domei, vietējiem uzņēmējiem un individuālajiem sponsoriem (kopskaitā 11), kuri dāvāja svētkus gan aptuveni 100 pasākuma dalībniekiem, gan daudziem novada cilvēkiem, kuri šoreiz bija skatītāji un līdzjutēji rindās.»

Ināra Ukina pastāstīja, ka triju gadu laikā radušās arī savas atziņas, kas pasākuma gaitā un rīkošanā būtu jāizmaina. Piemēram, nolēms, ka nākamreiz visiem, kuri vēlēties nokārtot eksāmenu velosipēdistas tiesību iegūšanai, tāda iespēja tiks dota jau iepriekš, lai arī jaunie velosipēdisti varētu justies līdzvērtīgi un pie-

● Sākot no trīsgadnieka vecuma un beidzot ar 77 nodzīvotiem gadiem — tāda bija Aglonā notikušā velomaratona dalībnieku pieredze. Lai gan finišā tika dalītas arī izcīnītās vietas, galvenais ieguvums bija laba, veselīga atpūta un draudzīgs rokas spiediēns.

dalīties gan maratonbraucienā, gan velotriāla sacensībās. Plaši atbalstīta tiek Valsts Asinsdonoru centra Latgales filiāles pasākuma laikā rīkotā asinsdonoru diena Aglonā. Cilvēku, kuri ziedo asinis kļūst arvien vairāk.

Ik gadu plašāks kļūst saraksts ar vietām, no kurienes velosipēdisti ierodas Aglonā. Šoreiz pārstāvēti bija ne tikai Aglonas novads, bet arī Preiļi, Livāni, Daugavpils, Jēkabpils, Ogre un Jelgava. Ināra Ukina uzteic par uzdrīkstēšanos gados jaunāko sportistu, kurš brauca ar trīsriteni, jo viņam pašam vēl tikai trīs gadi. Toties velomaratona vecākajam dalībniekam jau 77 gadi un aiz muguras daudzi simti un tūkstoši ar veļiku nobraukti kilometri. Pieredzējušais sportists no Daugavpils novada Vaboles uz Aglonu bija devies ar velosipēdu, nobraucot 56 kilometrus,

veiksmīgi pievarēja maratona trasi un tikpat zirgs ar velosipēdu devās mājās.

Iniciatīvas grupas «Velomiļi» dalībniekiem iecerējuši nostiprināt savu statusu, izveidojot oficiālu velomiļu biedrību.

Velomaratona rezultāti

30 kilometru braucienā

Individuāli vīrieši. 1. vietā — Artis Upenieks, 2. vietā — Aivars Ukins, 3. vietā — Renārs Valdonis.

Individuāli sievietes. 1. vietā — Digna Prōdniece, 2. vietā — Inese Valta.

Komandas. 1. vietā — «Radi un draugi», 2. vietā — «Jelgavnieki».

Velomaratona rezultāti

15 kilometru braucienā

Vecuma grupā līdz septiņiem gadiem. 1. vietā — Evelina Gražule, 2. vietā — Elza

Fišere, 3. vietā — Liene Valaine.

Zēni no astoņiem līdz 12 gadiem. 1. vietā — Mārcis Pinups, 2. vietā — Armands Ukins, 3. vietā — Sandis Girss.

Meitenes no astoņiem līdz 12 gadiem. 1. vietā — Ilva Valdone, 2. vietā — Paula Vucāne, 3. vietā — Lilita Gžibovska.

Zēni no 13 līdz 16 gadiem. 1. vietā — Armands Strods, 2. vietā — Viktors Kitajevs, 3. vietā — Miks Irbe.

Meitenes no 13 līdz 16 gadiem. 1. vietā — Katrīna Reča, 2. vietā — Sigita Girse, 3. vietā — Samanta Smirnova.

No 17 gadiem un vecāki vīrieši. 1. vietā — Normunds Aizkalns, 2. vietā — Mārtiņš Fišers, 3. vietā — Igors Fišers.

No 17 gadiem un vecākas sievietes. 1. vietā — Nellija Kurme, 2. vietā — Indra Cakule, 3. vietā — Rasma Savelenoka.

Triatlona rezultāti

Komandu sacensībās 1. vietā — «Laimē», 2. vietā — «Balta», 3. vietā — «Gūteņi ruļveioi».

Velotriāla rezultāti

Zēni vecuma grupā līdz septiņiem gadiem. 1. vietā — Justs Belevičs.

Meitenes vecuma grupā līdz septiņiem gadiem. 1. vietā — Liene Valaine, 2. vietā — Sabīne Kurme, 3. vietā — Evelina Gražule.

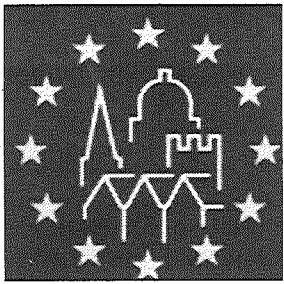
Zēni no astoņiem līdz 12 gadiem. 1. vietā — Valters Reinis, 2. vietā — Andris Gžiboskis, 3. vietā — Kārlis Kurcenbaums.

Meitenes no astoņiem līdz 12 gadiem. 1. vietā — Lilita Gžibovska, 2. vietā — Līga Gavare, 3. vietā — Ilva Valdone.

Zēni no 13 līdz 16 gadiem. 1. vietā — Armands Strods, 2. vietā — Viktors Kitajevs, 3. vietā — Gatis Ločs.

Meitenes no 13 līdz 16 gadiem. 1. vietā — Laila Meirule, 2. vietā — Zanda Meldere, 3. vietā — Sigita Girse.

No 17 gadiem un vecāki vīrieši. 1. vietā — Mikus Ančevs, 2. vietā — Juris Logins, 3. vietā — Kaspars Pinups.

Eiropas kultūras mantojuma dienas 2010 — Preiļos un Arendolē

11. un 12. septembrī visā Latvijā tāpat kā gandrīz 50 citās Eiropas valstīs notiks Eiropas kultūras mantojuma dienas. To mērķis — uzurēt un aktualizēt sabiedrības interesi par nacionālā kultūras mantojuma saglabāšanu.

Kā «Novadnieku» informē Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas Latgales reģionālās nodaļas vecākā

speciāliste Evita Princova, Latvija Eiropas kultūras mantojuma dienas piedalās kopš 1995. gada. Ik rudenī 15 gadu garumā šīs dienas veltītas kādai sava laika aktuālai un nacionālo kultūras mantojumu raksturojošai tēmai — baznīcām, koka būvēm, pirmskara mantojumam, pilsētu vēsturiskajiem centriem, sakoptākajiem kultūras pieminekļiem, apdraudētākajiem pieminekļiem, pilskalniem, vēsturisko interjeru saglabāšanai un reštaurācijai, kā arī citām tēmām.

Šī gada tēma Latvijā «Kultūras mantojums — mūsdienu izaicinājums». Tā it kā apvieno visu iepriekšējo gadu tēmas, tomēr īpašu uzmanību pievēršot tieši

cilvēkiem un cilvēciskajām vērtībām, radošajai pieejai un spējai izprast vidi, aktīvi reaģēt uz apkārt notiekošo, saglabāt vērtības, turpināt to, kas vietai ir raksturīgs un īpašs, kā arī radīt jaunus vērtības.

Eiropas kultūras mantojuma dienas Latvijā šogad tiek rīkotas kopumā 48 objektos, gan kultūras pieminekļos, gan kultūrvēsturiskajos objektos, kas nav iekļauti valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā. To apskate un visi kultūras mantojuma dienām veltītie pasākumi apmeklētājiem būs bez maksas.

Latgalē mūsdienu izaicinājums izprast un saglabāt nacionālo

kultūras mantojumu būs vērojams septiņos objektos, tajā skaitā arī Vārkavas novadā Arendoles muižas kungu mājā un Preiļos viesu namā «Pie Pliča». Citu objektu skaitā ir Krāslavas katoļu baznīca (altāris ar gleznojumiem), Valaiņu (Bebrenes) pilskalns, Jaunsventes muiža, Pušas katoļu baznīca un Karaulovu kapliča Rēzeknē.

Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis «Arendoles muižas kungu māja» (valsts aizsardzības numurs 8547) — 11. un 12. septembrī no pulksten 10.00 līdz 18.00 kungu māja būs atvērta apskatei, ēkas īpašnieks

A.Turlajs interesentus iepazīstinās ar notiekošajiem reštaurācijas darbiem.

Viesu nams «Pie Pliča» — 11. septembrī no pulksten 11.00 līdz 16.00 viesu nams atvērts apskatei; pulksten 16.00 — Eiropas kultūras mantojuma dienu karoga pacelšana, uzrunas, radošo kolektīvu priekšnesumi, Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja ceļojošās izstādes «Preiļi senajās fotogrāfijās» apskate, nama saimnieka I.Pliča vadītā ekskursija pa viesu namu. 12. septembrī no pulksten 10.00 līdz 16.00 viesu nama apskate pēc iepriekšējas pieteikšanās pa tālruni 29121689.

Rudzātos atklāts rotaļlaukums mazo bērnu priekam

28.augustā notika biedrības «Sabiedriskais centrs Rudzāti» projekta «Mazo «Rūķu» priekam» atklāšanas pasākums — atklāšanas lentē mazo bērnu rotaļlaukumam «Rūķu sēta». Šis projekts tika realizēts sadarbībā ar Hipotēku banku un Klientu klubu «Mēs paši», informē biedrības «Sabiedriskais centrs Rudzāti» biedre Saiva Kuzule-Jansone. Projekta atklāšanas pasākums bija apvienots ar Bērņības svētkiem.

Rotallaukuma ideju bija izlozusi biedrības valdes locekle Silvija Kalvīte, kuras vadībā 2008. gadā tika izveidota iniciatīvas grupa «Jaunie – Jaunatnes ielā», izstrādāts projekta pieteikums un, piesaistot KNHM mazo grantu programmas un pašvaldības līdzekļus, no krūmiem tika atbrīvots laukums starp daudzdzīvokļu mājām Rudzātu ciema centrā. Šajā laukumā tika izveidots sporta laukums un atpūtas vieta jauniešiem, bet 2009. gadā laukumā tika novietota arī lape.

«Redzējām, ka lielu atsaucību

jaunizveidotais laukums gūst tieši no pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērnu puses, taču viņiem tur nebija īpašas vietas, kur spēlēties,» stāsta Silvija Kalvīte. «Tāpēc nolēmām, ka vajadzētu iekārtoto sporta spēļu un atpūtas vietu papildināt ar rotallaukumu vismazākajiem bērniem.»

Projekta ietvaros rotallaukumā tika novietotas sviru šūpoles, galds un soliņi, smilšu kaste, trosēs iekārtas tiltiņš un Rūķu namiņš. Rotallaukumu izveidoja un uzstādīja vietējais amatnieks Mārtiņš Jansons.

Ar Hipotēku banku biedrība «Sabiedriskais centrs Rudzāti» sadarbojusies arī iepriekš – 2009. gada nogalē tika izstrādāts un apstiprināts projekts «Zvaigznes dienas sirsniņas» Klientu kluba «Mēs paši» izsludinātajā labdarības projektu kārtā. Projekta mērķis bija Zvaigznes dienā iepriecināt pagasta vecos cilvēkus (80 gadus vecus un vecākus) un pirmās grupas invalīdus – sagatavot viņiem īpašu pasākumu ar kultūras programmu un apsveikt ar Jaunā gada iestāšanos, viņiem dāvinot konfekšu un pasceptu piparkūku tūtas.

Sobrid biedrība realizē divus projektus «Leader» programmā:

● Top Rūķu namiņš, mazie rūķi uzmana darba procesu. Foto: S.Zalāne

par ELFLA (Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai) līdzekļiem un Līvānu novada domes līdzfinansējumu tiks iekārtota un aprīkota biedrības biroja telpa, ko biedrība nomā Rudzātu vidusskolā; Līvānu novada dome izsnomā biedrībai ambulances 2. stāva telpas, kuras

pēc vienkāršotās rekonstrukcijas un pārplānošanas izmantos Rudzātu teātra kolektīvs «Okūts» mēģinājumiem. Tiesa gan, šī projekta ietvaros vienkāršotā rekonstrukcija nebūs pilnībā pabeigta – telpu pārplānošana būs, taču telpām trūks mākslinieciskā noformējuma, tās ne-

būs nokrāsotas un iekārtotas finanšu līdzekļu trūkuma dēļ. Taču izstrādāts nākamais projekts, kā ietvaros tā apstiprināšanas gadījumā paredzēts pabeigt vienkāršoto rekonstrukciju, telpas mēbelēt un iekārtot, lai nodotu ekspluatācijā.

Tīgera gadā, pirms divpadsmit gadiem

1998. gada
septembris

Preiļu 1. pamatskolā pirms 12 gadiem jauno mācību gadu uzsāka 976 skolēni. Pirmajā klasē (piecās paralēlklasēs) mācījās 115 skolēni. 1. septembrī skolā ciemojās toreizējais satiksmes ministrs Vilis Krištopans, kas skolai «Krištopana basketbola kluba» vārdā dāvāja basketbola bumbas. Nu, jā, bija taču 7. Saeimas vēlēšanu gads.

«Novadnieka» redakcijā bija organizēta tikšanās ar cilvēkiem, kas no dažādām partijām vai apvienībām kandidēja uz iekļūšanu 7. Saeimā. Ko viņi solīja un par ko runāja, — cilvēki, kas pavisam nopietni bija gatavi iekļūt Saeimā? «7. Saeimai ir jāatbalsta mazais un vidējais uzņēmējs. Absurds, ka minimālā alga tiek aplikta ar

nodokļiem. Strādāsim, lai tiktu mainīta vēlēšanu kārtība. Lai tiktu vēlēti par atsevišķiem cilvēkiem kā par personībām, nevis par sarakstiem, jo no sarakstiem nevar prasīt atbildību. Tautas partija ir dibināta ar mērķi — pēc astoņiem gadiem divi strādājoši vecāki varēs izaudzināt un izskolot trīs bērnus. Valstij jā rūpējas, lai sabiedrībā un darba tirgū valdītu godīga konkurence, kas vērsta uz atbalstu vietējiem ražotājiem un zemniekiem. Mūsu galvenais uzdevums — Latvijas iedzīvotāju labklājība, dzīves drošība un perspektīva.» Un tam līdzīgi solījumi, gandrīz tādiem pašiem vārdiem, kādi rakstīti partiju programmās tagad, pirms 10. Saeimas vēlēšanām.

Konkursā «Sakoptākais Latvijas pagasts '98» Latgales reģionā ceturto vietu ieguva Rožupes pa-

gasts.

Pirms 12 gadiem preiļeniešiem bija iespēja peldēties arī peldbaseinā, jo avīzē septembrī parādījies sludinājums par to, ka Preiļu peldbaseins ar 1. oktobri atsāks darbību.

Septembrī sarosījušās visas partijas, kas cerēja iekļūt 7. Saeimā, un avīzes lappuses pārpilnas solījumiem. Partija, kas 1998. gadā startēja ar 15. kārtas numuru, sola: darbu tiem, kas grib un var strādāt; labu izglītību un veselības aprūpi visiem neatkarīgi no naudas maka biezuma; valsts pārvaldītu enerģētiku — nedalītu Latvenergo, Daugavas HES — tautas īpašumā un tamlīdzīgi.

Vēlēšanu kandidātu sarakstiem ir bijuši savi atbalstītāji, kas publiski slavīnājuši partijas un aicinājuši par tām balsot. Pie-

mēram, 14. sarakstam (ar šo numuru startēja Tautas partija) vairāku citu atbalstītāju vidū ir bijis arī toreiz plašām masām nepazīstamais Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīcas galvenais ārsts Valdis Zatlers. Viņš toreiz propagandējis: «Viennozīmīgi zinu, ka balsošu par Tautas partiju. TP rašanās, piedalīšanās vēlēšanās un lielā popularitāte ir objektīva Latvijas sabiedrības nepieciešamība. Parlamentam un valdībai vajadzīga dinamiskāka un aktīvāka rīcība. Andris Šķēle un Tautas partija neļaus citiem gulēt uz lauriem.» Kādi pravietiski vārdi! Uz lauriem dusēt neļāva, jo uz tiem gulēja... paši! Bet dakterim par lielo uzticību tieši šī partija pēc vairākiem gadiem dāvināja prezidenta krēslu!

Preiļos notika seminārs auto-greideristiem un speciālistiem,

lai iemācītos pareizi un efektīvi izmantot Somijā ražotus autogreiderus un inventāru. 40 cilvēki no visas Latvijas Preiļos mācījās rakt un tīrīt grāvjus.

Sakarā ar pārmērīgajām lietavām ražas novākšanas laikā Ministru kabinets pasludināja ārkārtas situāciju laukos.

Jersikas pilskalnā, vienā no Latvijas lielākajiem pilskalniem, notika Eiropas kultūras mantojuma dienas.

Aglonas pagasta folkloras kopa «Olūtenš» nosvinēja savu 40. dzimšanas dienu. Noteiktas Preiļu pilsētas bērnuudžu vadītāju algas. Vienai no vadītājām amat-alga bija 94, otrai — 107 lati mēnesī, kā arī piemaksas 20 procentu apmērā.

Sagatavoja L.Rancāne
Izmantots 1998. gada
«Novadnieks»

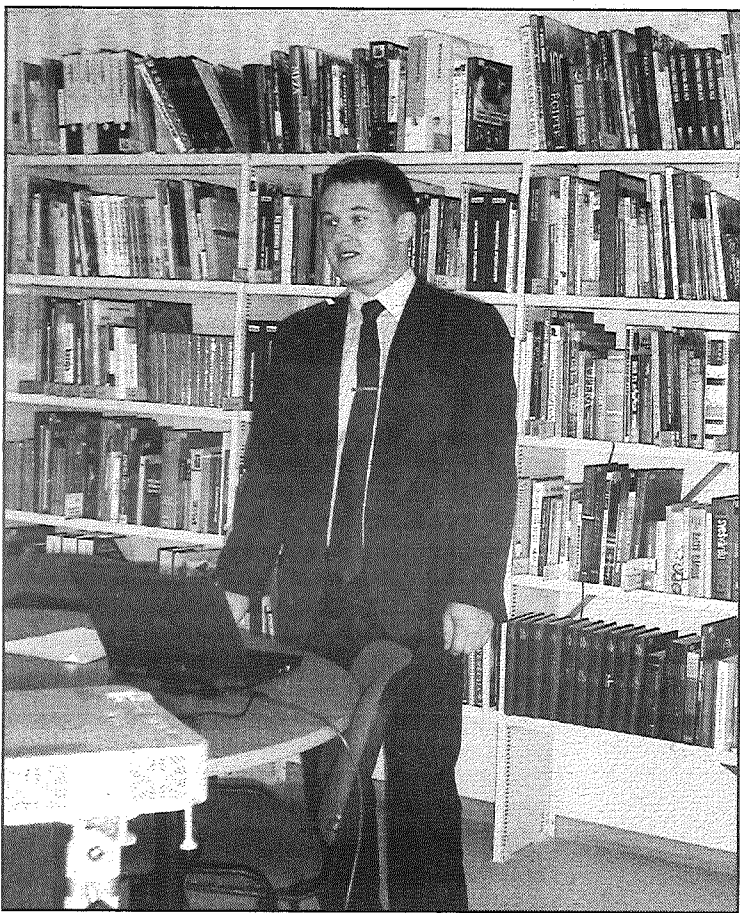
Novadnieku veiksmes stāsti

Preiļu galvenajā bibliotēkā turpinās pasākumu cikls «Novadnieku veiksmes stāsti», kas aizsāks šī gada pavasari.

Uz tikšanās ar bibliotēkas lietotājiem un citiem iedzīvotājiem tiek aicināti interesanti cilvēki, personības, kam arī šajā laikā, kas Latvijā tiek dēvēts par krīzi, nenolaižas rokas. Viņi veiksmīgi darbojas lauksaimniecības, zinātnes, kultūras, sporta un citās jomās. Vecākā bibliogrāfe Marianna Jelisejeva, kuras darbs saistīts ar novadpētniecību un kura organizē šīs tikšanās ar novadniekiem, atzina, ka viens no kritērijiem, izvēloties, ko aicināt uz sarunu, teica, ka galvenokārt tiek apzināti tuvākie novadi, bijušā Preiļu rajona iedzīvotāji, kuru veiksmes stāsti veidojušies vai nu savā dzimtajā pusē, vai arī dzīves ceļš viņus aizvedis uz citām vietām Latvijā.

Aizvadītās nedēļas nogalē bibliotēkas lasītavā bija iespēja iepazīties ar talantīgu jauno zinātnieku Dr. Phys. Pāvelu Onufrijevu, kurš dzimis un audzis Preiļos, kur viņa māmuļa dzīvo arī pašlaik, savulaik strādājusi par pedagoģi un arī kā puļciņu skolotāja jaunajai paaudzei vairāk nekā 25 gadus mācījusi dažādas saimnieciskas iemaņas.

Pāvels Onufrijevs 1999. gadā absolvēja Preiļu 2. vidusskolu. Rīgas Tehniskajā universitātē Elektronikas un telekomunikāciju fakultātē ieguvis inženierzinātņu bakalaura grādu elektrozinātnē, pēc tam tajā pat fakultātē — inženierzinātņu maģistra grādu telekomunikācijās. 2009. gadā Rīgas Tehniskajā universitātē iegūts fizikas zinātņu doktora grāds materiālzinātnēs, nozarē, kas saistīta ar nanotehnoloģiju. Papildus izglītība iegūta konferencēs un kursos Lietuvā, Itālijā, Japānā, Polijā. Darba gaitas uzsāktas kā asistentam Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) pusvadītāju fizikas zinātniskās pētniecības laboratorijā. Pēc tam strādājis Latvijas Universitātes Atomfizikas un spektroskopijas institūtā par zinātnisko asistentu, kā arī par zinātnisko asistentu RTU Tehniskās fizikas institūtā. Pašreiz strādā RTU Tehniskās

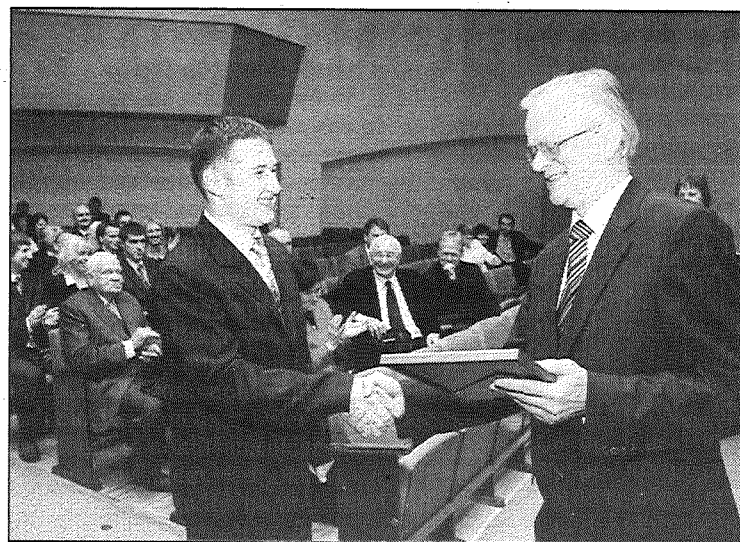

● Pāvels Onufrijevs Preiļu galvenajā bibliotēkā.

fizikas institūtā par pētnieku, ir Liepājas Universitātes Matemātikas zinātņu un informācijas tehnoloģiju institūta vadošais pētnieks. Trīs mēneši šogad aizvadīti darbā Viļņas Universitātes (Lietuva) Fizikas fakultātē. Piedalījies sešos nozīmīgos zinātniskos starptautiskos projektos. Jaunais zinātnieks, ar ko var lepoties Preiļu novads, ir 89 publikāciju autors. Tai skaitā desmit raksti publicēti starptautiskajos recenzējamos zinātniskajos izdevumos ar ietekmes faktoru, 28 — starptautiskajos konferenču rakstu krājumos, trīs — vietējos zinātniskajos izdevumos, publicētas 42 konferenču tēzes, apstiprināti seši LR patenti pieteikumi. Viņa darbi tiek citēti citās publikācijās. Pāvels Onufrijevs uzstājies vairāk nekā 30 starptautiskās konferencēs. Zinātnieks pērn saņēmis Latvenergo gada balvu nominācijā par panākumiem enerģētiskā jaunajiem zinātniekiem, kā arī apbalvojumu starptautiskā konferencē Varšavā.

Tiekoties ar interesantiem Preiļu bibliotēkā, jaunais zinātnieks atstāja par sevi iespaidu kā par ļoti erudītu, izglītotu cilvēku. Klātesošos viņš iepazīstināja ar prezentāciju par tēmu «Nanotehnoloģija — nākamā industriālā revolūcija». (Nanotehnoloģija pēta darbības ar molekulām (atomiem)). Prezentācijas mērķis bija informēt klausītājus par nanotehnoloģijas pamatiem un parādīt RTU Pusvadītāju fizikas zinātniskās pētniecības laboratorijas jaunāko pētījumu rezultātus.

Klausītājiem bija interesanti kaut nedaudz ielūkoties «Ielajā zinātnē» un gūt priekšstatu par lietām, ar ko nodarbojas Latvijas zinātnieki. Pāvels Onufrijevs radīja priekšstatu arī par to, kā zinātnes nozarei klājas kopumā gan Latvijā, gan citās valstīs. Jaunais, spējīgais zinātnieks guvis augstu novērtējumu arī starptautiskā jomā, saņēmis nopietnu darba piedāvājumu strādāt zinātnes jomā Japānā. Japāņu zināt-

● Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidents Juris Ekmanis (no labās) pasniedz balvu Dr. sc.ing., Rīgas Tehniskās universitātes Tehniskās fizikas pētniekam Pāvelam Onufrijevam (2009. gadā).

nieki strādā 24 stundas dienā, stāstīja Pāvels, un tādējādi tās zinātne ir augstu attīstīta. Viņš gan neviena darba piedāvājuma dēļ pagaidām savu valsti negrasās pamest.

Tikšanās ar Pāvelu Onufrijevu bija ceturttā pasākumu ciklā «Novadnieku veiksmes stāsti». Pirmajā reizē uz sarunu bija aicinātas uzņēmējas, viesu namu īpašnieces Mihalina Cakule un Māriete Mežiniece no Aglonas. Otrajā reizē — sportisti, izcilais spēkavīrs Artis Plivda un talantīgā ātrsoļotāja Anita Kažemāka no Preiļu novada. Jāņu laikā bibliotēka aicināja ciemos divus Jāņus, zemniekus — Jāni Stupānu un Jāni Gavaru, kuru nodarbošanās ir mazliet savdabīga. Jānis Stupāns savā īpašumā ierīkojis skulptūru dārzu, Jānis Gavarš saimnieko ar bioloģiskām metodēm. Vienojošais šo dažādās jomās darbojošos cilvēku veiksmes stāstos ir atziņa, ka nekas dzīvē nav pienests «uz paplātes», bet it visā, kas sasniegts, ieguldīts milzums daudz darba, enerģijas, zināšanu, neatlaidības un arī līdzekļu.

Ciklā «Novadnieku veiksmes stāsti» septembrī paredzēta noslēdzošā tikšanās. Saistībā ar dzejas dienām uz to aicināts literāts, prozas darbu un lugu autors Māris Mikulāns, kurš strādā par skolotāju kādā no Rīgas skolām.

Tikšanās paredzēta 21. septembrī un notiks Preiļu Valsts ģimnāzijā.

Interese par šādiem cilvēkiem ir, patīkami redzēt un klausīties savas puses cilvēkus, kuri strādā, izglītojas, rada paliekošas vērtības, gūst sasniegumus par spīti sabiedrībā valdošajam pesimismam, atzina Marianna Jelisejeva, un, iespējams, cikls turpināsies arī nākamgad. Parāli iespējai tikties klātienē ar slaveniem novadniekiem, bibliotēka veido arī elektronisko savu novadnieku enciklopēdiju. Pašlaik tajā jau apkopota informācija aptuveni par 400 personām. Pēc kāda kritērija notiek kandidatūru izvēlēšanās šai enciklopēdijai? Marianna Jelisejeva stāstīja, ka bibliotēkās, atšķirībā no muzejiem, novadpētniecība notiek, apkopojot publikācijas presē. Tādējādi savāktis bagātīgs publikāciju klāsts par daudziem mūspuses cilvēkiem — literātiem, māksliniekiem, režisoriem, garīdzniekiem, uzņēmējiem, sabiedriskajiem darbiniekiem, slaveniem pedagogiem, populāriem citu amatu pārstāvjiem, kas ar savu darbu guvuši ievēribu plašā sabiedrībā, un par katru iekārtota atsevišķa mape. Tagad šie cilvēki pievienoti slavenāko novadnieku enciklopēdijai, kas pieejama bibliotēkas mājas lapā.

L. Rancāne

Jauno mācību gadu Līvānu 1. vidusskolā uzsāka divi somu jaunieši

1. septembrī mācības Līvānu 1. vidusskolā uzsākuši divi somu jaunieši. Viņi ir pirmie skolēni, kuri ieradušies Latvijā jaunās Comenius skolēnu individuālās mobilitātes ietvaros.

Kā informē Valsts izglītības attīstības aģentūras (VIAA) sabiedrisko attiecību speciāliste Ruta Mihaloška, Comenius skolēnu individuālā mobilitāte ir jauns projektu veids, un Latvija ir viena no pirmajām Eiropas Savienības dalībvalstīm, kas tajā piedalās. Comenius skolēnu individuālajā mobilitātē var piedalīties jaunieši no 14 gadu vecuma un līdz 10 mēnešiem dzīvot un mācīties kādā Eiropas Savienības Mūžizglītības programmas dalībvalstī.

2010./2011. mācību gadā Latvijā mācīsies kopumā četri ārvalstu jaunieši. Pirmo semestri divi skolēni no Somijas pavadīs Līvānu 1. vidusskolā, savukārt otrajā semestrī divi jaunieši no Francijas kopā ar latviešiem apgūs mācību vielu Rīgas Centra humanitārajā vidusskolā.

Valsts izglītības attīstības aģentūra Somijas jauniešiem sniedza plašu informāciju par dzīvi Latvijā, valsts izglītības sistēmu, kultūratšķirībām un citiem praktiskiem jautājumiem. Savukārt Līvānu 1. vidusskolas pārstāvji tika iepazīstināti ar bērnu drošības, aizsardzības un citiem jautājumiem, kas ir svarīgi, īstenojot skolēnu mobilitāti.

Comenius individuālās mobilitātes ietvaros ārvalstīs mācās 14

skolēni no Latvijas (tajā skaitā arī Līvānu 1. vidusskolas audzēkņi). Jauno mācību gadu viņi uzsāka Francijas, Itālijas, Somijas un Spānijas skolās.

No 2010. gada VIAA nodrošina visas ES Mūžizglītības programmas 2001. — 2013. gadam īstenošanu Latvijā. Kā uzsver R. Mihaloška, Comenius apakšprogramma piedāvā arī pedagoģu tālākizglītību, skolu un reģionu sadarbību vispārējās izglītības attīstībā.

Līvānu 1. vidusskolas direktore Maija Dzintra Skudre «Novadniekam» pastāstīja, ka viņas vadītajai mācību iestādei šis ir jau otrais Comenius projekts. Pirmais bijis veiksmīgs, ieguvēji no tā, neapšaubāmi, ir skolēni. Izveidojušies arī cieši kontakti ar Jarvenptaas

(pilsēta netālu no Somijas galvaspilsētas Helsinkiem) ģimnāziju, no kurienes Līvānos ieradušies puisis un meitene. Lasse Lignell mācīsies Līvānu 1. vidusskolas 12. a klasē, bet 11. c klasē mācīsies Mette Mathilda Brohn. Izglītības iestādes vadītāja teic, ka somu jaunieši ir atvērti un labprāt ņem atšķirīgo vidi un apstākļus. Iepazīstoties ar skolas biedriem, sasveicinājušies latviski un vēlas iemācīties valodu. Viņiem tiks piedāvātas iespējas plašāk iepazīt Latvijas vēsturi, kultūru, paredzētas arī ekskursijas gan pa Latgali, gan Latviju.

Jau ziņojām, ka uz netālo Ziemeļvalsti devušās arī divas Līvānu 1. vidusskolas jauniešas — 12. b klases audzēknes Sandra Milta un Lāsma Raubiška. Somijā mācību

gads skolās sācies jau augustā, tāpēc, kamēr mūsējie tikai priecējas par atkalredzēšanos pēc vasaras, Sandra un Lāsma jau centīgi mācās. Direktore stāsta, ka pati divreiz bijusi Jarvenptaas ģimnāzijā: «Ja pati savām acīm nebūtu redzējusi šo ģimnāziju, nemaz neticētu, ka bērniem var būt tik brīnišķīgas iespējas izglītoties. Skola ir vienkārši fantastiska, ļoti labi aprīkota, pateicoties tam, ka Somijas valdība izglītībā investē milzīgus līdzekļus. Protams, izglītības sistēma tur ir savādāka nekā Latvijā, bet tāpēc mūsu meitenēm, kas tur līdz pirmā semestra beigām mācīsies, ir ļoti paveicies. Viņas noteikti būs ieguvējas un, atgriežoties savā skolā, varēs dalīties iespaidos ar citiem.»

L. Kirillova

BALVU NOVADS

Ontans i Anne pošas uz Rīgu

● Baltinavas un Rīgas aktieru kopbilde. Izcēlmes «Latgola.lv» pirmizrāde Latvijas Nacionālajā teātrī būs 21. oktobrī.

Kad Latvijas Nacionālā teātra aktieru mašīna sabrauc Briēzuciema pagasta Jermacānu mājas pagalmā, saimnieki Jāzeps un Vija nemulst — cūka nokauta, viss sagatavots maizītes cepšanai, sviesta kulšanai un abādas vārīšanai. Latgalē abādu kāposti ir skābo kāpostu zupa, ko vāra uzreiz pēc cūku bērēm. Jāzeps braši ņem rokās dzimtenīti jeb samogonku un droši piedāvā aktieriem, kuri pirms tam redzēti vien teātra izcēlmes un televīzijas ekrānā. «Byusi vasals!» saka Jāzeps, mudinot ridzniekus iemācīties latgalisko atbildi: «Dzar vasals!». Latgaļu valodas prasmes aktieriem ļoti nepieciešamas, jo 21. oktobrī Latvijas Nacionālajā teātrī gaidāma Danskovītes komēdijas «Latgola.lv» pirmizrāde. Tāpēc Danskovīte, istajā vārdā Anita Ločmele, sapulcinājusi gandrīz visus Baltinavas amatieru teātra «Palādas» aktierus, lai darbs divu dienu garumā būtu pēc iespējas ražīgāks.

Pārkāpj Latgales robežas

Ontans i Anne, viņu kaimiņi Pīters un Mare, un citi personāži no septiņu izrāžu ciklēm «Ontans i Anne», «Ontans i plāšņica» ilgu laiku bija pieprasītākās izcēlmes Latgales klubos un kultūras namos. Gandrīz ik brīvdienas baltinavieši āva kājas un posās izešanai uz skatuves. Taču tagad Baltinavas amatieru teātra ļaudis var lepoties — viņu režisores lugu iestudēs profesionālie Nacionālā teātra aktieri!

2009. gadā Nemateriālā kultūras mantojuma valsts aģentūra Latvijas amatieru teātru konkursā «Gada izcēlme 2008» Anitu Ločmeli apbalvoja kā labāko aktrisi par Annes lomu Baltinavas amatieru teātra «Palādas» izcēlmes «Ontans i plāšņica», savukārt Imants Slišāns saņēma diplomu par spilgtāko raksturlomas atveidojumu par Ontana lomu Baltinavas amatieru teātra «Palādas» iestudējumā «Ontans i plāšņica». Nacionālā teātra režisors Valdis Lūriņš, gatavojot iestudējumu pēc Baltinavas vidusskolas latviešu valodas un literatūras skolotājas Anitas Ločmeles jeb Danskovītes lugas «Ontans i Anne» trijām daļām, Baltinavu apciemojis vairākas reizes, bet tagad šurp

Gunta Virkava pēc cūku bērēm bauda abādu jeb skābo kāpostu zupu un atzīst, ka garšo lieliski.

atvedis 16 izcēlmes «Latgola.lv» darbojošos cilvēkus.

«Te ir cīši labi»

Aktieris Mārtiņš Egliens pirmo atbildi sniedz ātri un konkrēti: «Te ir cīši labi!». Viņš skatās, kā teātra amata brāļi svilina un tīra trekno cūku, lai nobeigumu tomēr uzticētu tās audzētājam un barotājam Jāzepam Jermacānam, nogaršo arī piedāvāto dziru no pudeles ar uzrakstu «Goncīte» un jūtas varen labi. «Man vecmamma nāk no Latgales puses, un zinu, ka Latgalē atmosfēra ir citāda. Esmu redzējis Latgali kā bēdu leju, bet tagad pārliecināts par pretējo, — ja cilvēki strādā, viņi var sapot savu sētu un lepoties ar to,» saka Mārtiņš Egliens. Viņš ir drošs, ka izcēlme izdosies, jo latgaliskais ir tuvs pašam, arī pēc pareiza vai šerpāka vārda latgaļu mēlē vairs kabatā nav jāmeklē.

Mēģinās rast kompromisu

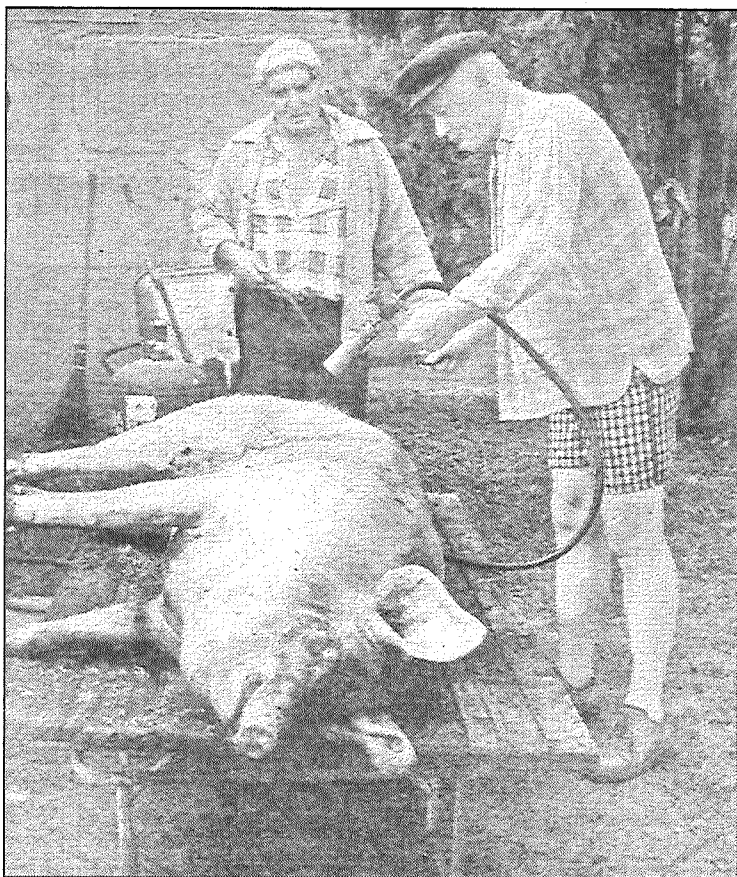
Izcēlmes režisors Valdis Lūriņš Danskovītes lugas iestudējumus redzējis vairākkārt, viņu tie uzrunājuši ar istumu. «Tā ir labestīga komēdija, kurā nav pārspīlējumu, rakstīta par notikumiem iz dzi-

ves. Lugu caurvij tāda cilvēku mīlestība, kāda materiālajā pasaulē jau kļūst par retumu,» saka Valdis Lūriņš. Viņš par lugu jau daudz prātojis, un režisoram bijis grūti iztēloties konkrētas dekorācijas, tāpēc ir doma izcēlme caur foto un video iekļaut dzīvo dabu — Baltinavas puses lauku ainavas, mājas, kur dzīvojis Ontans, Anne, šīs puses cilvēkus, «Palādu» aktierus.

«Šeit safotografētais materiāls izcēlme būs kā fons. Turklāt Jānis Peters ir sarakstījis 13 dziesmu tekstus par Latgali, kuriem mūziku komponē Valdis Zilveris, — arī tās skanēs izcēlme, caurvijot komēdiju ar citām notīm,» piebilst režisors. Uz jautājumu, kā aktieriem būs ar latgaliešu valodas zināšanām, viņš skaidro, ka mēģinās rast kompromisu, lai no skatuves teikto saprot gan no Zemgales, gan Kurzemes atbraukušais skatītājs.

Kā uztver pasauli, tā redzēs izcēlme

«Latgaliskais kolorīts ir lieta, kuru grūti vārdos noformulēt,» domā aktrise Dace Bonāte. Viņa neslēpj, ka viena lieta ir izcēlmei gatavoties apzināti, bet pavisam

● Cūka kauta pēc Eiropas notām! To paziņojis, Jāzeps Jermacāns atbildīgo svilināšanas un tīrīšanas darbu uzticēja Uldim Dumpim un Voldemāram Šoriņam.

Režisora Valda Lūriņa uzdevums Baltinavas novadā divu dienu garumā bija likt aktieriem klausīt uz vārda — doties gan govīs slaukt, gan dārzus ravēt.

kas cits ir tas, ko dod ārā zemapziņa. Un tā vēl pagaidām klusējo.

«Rezultāts noteikti būs atšķirīgs, tā tam arī jābūt,» piebilst Annes lomas atveidotāja Dace Bonāte. Irēna, Ontana meita, būs Daiga Kažociņa. Viņa par galveno šīs izcēlmes ieguvumu sauc latgaliešu valodas uzskāšanu uz Nacionālā teātra skatuves. «Visa Rīga atnākusi skatīties, bet mēs runājam latgaliski! Tas būs kolosāli!» sajūsminās aktrise, saucot šīs komēdijas atradumu par brīnišķīgu.

Aktierim Uldim Dumpim Latgale nav sveša, lai arī pats nāk no Zemgales laukiem. Viņš domā, ka katra jauna izcēlme ir lēciens tumsā. Viņš baltinaviešu izcēlmei nav redzējis, tāpēc zina tikai tik, cik izlasīts lugā. Lugu katrs noteikti uztvers pēc sava prāta, un domas dalīsies. Aktieris min piemēru ar izcēlmei «Vēveriši», kura ar ļoti labiem rezultātiem savulaik rādīta Amerikā, bet Latvijā uztverta pavisam citādi.

«Komēdijas žanrs apvieno visus, taču komēdija mēdz būt arī bistama. Taču jūsu autore darbu rakstījusi ar lielu mīlestību, tāpēc vien izcēlme nevar neizdoties. Es domāju, ka, mācoties latgalisko

runu, būs jāmeklē zelta vidusceļš. Mēs jau varētu mocīties un mācīties, bet vajag, lai publika saprot, ko mēs sakām. Kad lugu lasīja, es redzēju, ka viena otra aktrise daudz ko no jūsu latgaliskā kolorīta nesaprata,» stāsta Uldis Dumpis.

Tas ir izaicinājums!

Šie vārdi pieder aktierim Voldemāram Šoriņam, kurš tēlos Ontana draugu Pēteri. Viņam latgaļu mēle šķiet sarežģītāka par angļu, taču aktieris ir apņēmības pilns to apgūt. «Šis gabaliņš ir dikti smeķīgs, to nevar uzrakstīt cilvēks no malas, jo rakstīt PAR Latgali būtu kaut kas pilnīgi cits. Šodien jūtos labi, un gribas šajā pasaulē padzīvot. Es nevaru apgalvot, ka nospēlēšu tik labi, kā jūsu aktieri, jo tā ir cita enerģija, taču centīšos. Mēs nevaram nokopēt, kā spēlē jūsu aktieri. Viņi jūt citas, sev vien saprotamas lietas. Taču mēs varam paņemt to, kas atbalsojas mūsos, un radīties kas jauns!» stāsta Voldemārs Šoriņš. Viņa fantāzijā radītais Pētera tēls Jermacānu mājās satikās ar realitāti, un aktierim tas bija kā atklājums.

«Vaduguns»

Uzmanību! Izkrāpj naudu no sirmgalvjem

Policija brīdina par kārtējiem krāpšanas gadījumiem, kad, izmantojot iedzīvotāju uzticēšanos, tiek izkrāptas ievērojamas naudas summas.

Kā «Novadnieku» informē Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes priekšnieka palīga pienākumu izpildītāja Anastasija Laizāne, kārtējais krāpšanas gadījums notika 25. augustā Krāslavas novada Dagdā.

Nepazīstama sieviete ieradās

mājās pie 1932. gadā dzimušas Dagdas iedzīvotājas un skaidroja, ka tiks veikta naudas maiņa no latiem uz eiro. Svešiniece pieprasīja uzrādīt pasi un mājās esošo naudu. Rezultātā pēc nepazīstamās sievietes aiziešanas mājās pazuda visi cietušās saimnieces uzkrājumi — 500 lati.

Policijas pārstāve atgādina, ka īsā laika periodā līdzīgi krāpšanas gadījumi bijuši arī citur Latgalē — Ludzā, Rēzeknes novadā un Krāslavas novadā.

Sakarā ar biežajiem krāpšanas

gadījumiem policija meklē aptuveni 50 gadus vecu sievieti. Viņas pazīmes — 160 līdz 165 cm gara, apaļīgas miesasbūves, tumšiem īsiem matiem. Tāpat policija atkārtoti brīdina visus iedzīvotājus (īpaši pensionārus) būt piesardzīgiem un uzmanīgiem saskarsmē ar nepazīstamiem cilvēkiem, nelaist mājās nepazīstamas personas, kā arī nekavējoties ziņot par līdzīgiem aizdomīgiem gadījumiem un personām. Tālruni 112 un 02.

Sargiet sevi un savu īpašumu

Policija vēlas atgādināt par drošības pamatnoteikumiem, ievērojot kurus, varat novērst zādzību no jūsu īpašuma vai dzīvokļa, kā arī pasargāt to no garnadziem.

✓ Dodoties prom no dzīvokļa uz ilgāku laiku, palūdziet blakus dzīvojošos kaimiņus pieskatīt dzīvokli no ārpusē. Dzīvokļa atslēgas jāuztīc tikai ļoti tuviem, labi pazīstamiem cilvēkiem, par kuriem esat droši. Atstājiet viņiem arī sava mobilā telefona numuru.

✓ Pārliedzieties, ka durvju slēdzenes ir labā tehniskā stāvoklī, nav novecojušas un nolietotājušas. Ņemiet vērā, ka ne mazāk svarīgi, cik drošas un izturīgas ir dzīvokļa un mājas ārdurvis.

✓ Dzīvoklī esošās sadzīves tehnikas dokumentus vēlams turēt atsevišķi (noslēptus) vai, ja ir iespēja, citā dzīvoklī.

✓ Ja jūsu dzīvoklis atrodas pirmajā stāvā, nav ieteicams atstāt atvērta logu, kad dzīvoklī neviena nav. Pirmā stāva iemītniekiem ļoti vēlams uzlikt logiem restes.

Jāņem vērā, ka plastikāta logi negarantē jūsu dzīvokļa drošību. «Lietpratējiem» nesagādā nekādas grūtības uzlauzt arī tos.

✓ Gadījumā, ja jūs redzat tuvumā pie savām dzīvesvietām aizdomīgas personas vai fiksējat zādzības mēģinājumu, kad kāds mēģina uzlauzt svešu dzīvokli, nekavējoties informējiet policiju vai zvaniet pa tālruni 112, jo, operatīvi reaģējot un ierodoties notikuma vietā, policija var paspēt novērst iespējamo zādzību.

Stopētāji siro un aplaupa izpalīdzīgos autovadītājus

Stopētāju uzņemšana automašīnā ir katra autovadītāja brīva izvēle, un gadu gaitā pie viņiem uz ceļiem jau pierasts. Taču nesen ir sākusies kāda jauna krimināla sērga – esot stopētāji, kuri izmantojot tieši vientuļo autovadītāju labo sirdi un brauciena laikā pamanās viņus veikli apzagt, ziņo TVNET portāls.

Viens no šādiem upuriem bijis kurzemnieks Uldis, kuru visai ātri apzaga divi jaunieši. Izpalīdzīgajam vīrietim nozaga mobilo tālruni. Autovadītājs Uldis neatteica

jauniešus vest, jo arī tuvojies ne-gaiss un viņam kļuvis žēl stopētāju uz ceļa: "Tā kā man uz priekšējā sēdekļa bija nolikts blakus mobilais telefons, tad es to noliku aiz sava sēdekļa — uz aizmugurējā sēdekļa. Un automašīnas balsotājiem tas izrādījās pārāk liels vilinājums. Nobraukuši četrus kilometrus, jaunieši lūdza mani apturēt un izkāpa no automašīnas. Meža vidū, nekuriene."

Izrādās, arī Valsts policija reģistrējusi šādus gadījumus un jau klist ļaunu valodas, ka šādi negodīgi stopētāji klimstot pa visu Latviju — viņi esot bezpajumtnie-

ki vai vecāku neuzraudzīti jaunieši, vai arī pusaudži, kuri atļaujas par daudz. Tādā veidā stopētāji izklaidējas un pelna savu ikdienas iztiku, un šāda rīcība jau kļūvusi par nepatīkamu tendenci.

Valsts policijas pārstāve Linda Neimane-Zobena atzina: "Ir bijusi situācija, kad autovadītājs paņēmis salonā māti ar vairākiem bērniem un pēc tam notika tā, ka izkāpa tā māte ar bērniem laukā ar autovadītāja mobilo telefonu." Policijā gan šādas apzagtas un pievilts personas vēršas reti, jo izpalīdzīgie cilvēki pēc tam paši vaino sevi par pāmērīgo uzticēšanos stopētājiem.

PREIĻU RAJONA TIESĀ

Preiļu rajona tiesā izskatīšanai noliktās sēdes septembrī

LAIKS	LIETAS DALĪBNIEKI	LIETAS BŪTĪBA
7. septembrī pulksten 10.00	Feoktists Pušņakovs	KL 174.p. — apsūdzēts par to, ka izdarīja vardarbīgu apiešanos ar nepilngadīgo, nodarot nepilngadīgajam fiziskas un psihiskas ciešanas
13. septembrī pulksten 10.00	Guntars Šņornieks	KL 109.p.1.d. — apsūdzēts par to, ka izdarīja patvalīgu koku ciršanu svešā mežā
15. septembrī pulksten 10.00	Leonards Vuškāns	KL 180.p.1.d. — apsūdzēts par to, ka izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu nelielā apmērā
15. septembrī pulksten 14.30	Aivars Kaža	KL 312.p. — apsūdzēts par izvairīšanos no tiesības ierobežojošā soda izciešanas
16. septembrī pulksten 10.00	Armands Ancāns, Andis Cišs	KL 233.p.2.d. — apsūdzēti par to, ka bez attiecīgas atļaujas iegādājās un glabāja šaujamieroci
16. septembrī pulksten 14.30	Romans Rostovs	KL 262.p.2.d. — apsūdzēts par transportlīdzekļa vadīšanu alkohola reibumā
17. septembrī pulksten 10.00	Aleksandrs Sokolovs, Sergejs Potapovs	KL 175.p.3.d. — apsūdzēti par svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu
20. septembrī pulksten 10.00	Aivars Znotiņš, Jeļena Krištopāne	KL 175.p.3.d., 274.p.1.d. — apsūdzēti par to, ka personu grupā pēc iepriekšējās vienošanās izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu

Preiļu rajona tiesas informācija

POLICIJAS ZIŅAS

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Zinību diena reģionā aizvadīta mierīgi

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes priekšnieka palīga pienākumu izpildītāja Anastasija Laizāne informē, ka Zinību diena, 1. septembris, reģionā aizvadīta mierīgi. Pie izglītības iestādēm kārtību pastiprinātā režīmā uzraudzīja policijas darbinieki.

Zinību dienā kārtības nodrošināšanai strādāja ap 150 policijas darbinieki, kuru uzmanība galvenokārt tika veltīta nepilngadīgām personām. Tā Daugavpili par smēķēšanas ierobežojumu neievērošanu astoņām nepilngadīgām personām sastādīti protokoli. Par atrašanos sabiedriskā vietā alkohola reibumā sastādīti trīs protokoli, tajā skaitā viens Preiļos un divi Balvos.

1. septembrī visā Latgalē kopumā ceļu policijas jomā tika sastādīti 85 protokoli, tajā skaitā četri protokoli par transportlīdzekļu vadīšanu alkohola reibumā, 13 — par atļautā braukšanas ātruma pārsniegšanu, trīs — par braukšanu bez vadītāja apliecības, septiņi — par drošības jostu neizmantošanu, četri — par braukšanu automašīnā, kurai nav tehniskās apskates, trīs — par braukšanu bez obligātās civiltiesiskās apdrošināšanas. Vēl reģistrēti seši ceļu satiksmes negadījumi, divos no kuriem cietuši divi cilvēki. Kopumā vadītājiem veiktas 147 alkohola pārbaudes.

PREIĻU IECIRKNĪ

Auto sadursme ar motociklu

20. augustā Preiļu novada teritorijā uz autoceļa Livāni — Preiļi kāds 1961. gadā dzimis vīrietis, vadot automašīnu Audi un veicot kreiso pagriezienu, iestūrēja pretējā braukšanas joslā un izraisīja sadursmi ar motociklu Honda. Motocikla vadītājs, 1963. gadā dzimis vīrietis, guva kājas traumu un medicīniskās palīdzības sniegšanai tika nogādāts slimnīcā.

Vaļā ticis zirgs izraisīja avāriju

22. augustā Riebiņu novada Galēnu pagasta teritorijā uz autoceļa Vilāni — Preiļi — Špoģi 1973. gadā dzimusi sieviete, braucot ar automašīnu VW, notrieca zirgu, kurš pēkšņi šķērsoja ceļa braucamo daļu. Trieciena rezultātā dzīvnieks gāja bojā, stipri bojāta tika arī automašīna. Cilvēki negadījumā ne-cieta. Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes priekšnieka palīga pienākumu izpildītāja Anastasija Laizāne skaidro, ka zirga saimnieks pārkāpa Ceļu satiksmes noteikumu 235. pantu, kurš nosaka, ka pajūgu vadītājiem aizliegts atstāt dzīvniekus bez uzraudzības. Par to paredzēts sods no pieciem līdz 20 latiem vai brīdinājums. Minētajā gadījumā saimnieks bija atstājis zirgu un pajūgu bez uzraudzības netālu no ceļa. Dzīvnieks no pajūga bija atbrīvojis, bet, diemžēl, viņam neizdevās tālu aizskriet.

Uzlauza šķūņa sienu un nozaga mantas

Naktī no 29. uz 30. augustu Aglonas novada Kastuļinas pagastā ļaundari, uzlauzot šķūņa sienas dēļus, iekļuva telpā un nozaga elektromotoru, 50 alumīnija bļodas un četrus alumīnija katlus. Materiālā zaudējuma apmērs, kāds nodarīts mantu īpašniekam, tiek noskaidrots.

Avarējušās automašīnas vadītājs nokļuva slimnīcā

1. septembrī Livānu novada Jersikas pagasta teritorijā kāds 1951. gadā dzimis vīrietis, vadot automašīnu Mercedes, neizvēlējās drošu braukšanas ātrumu, kā rezultātā auto nobrauca no ceļa un apgāzās. Avarējušās automašīnas vadītājs tika nogādāts medicīnas iestādē.

DAUGAVPILS IECIRKNĪ

Aizturēts dzīvokļu zaglis

Pēdējo mēnešu laikā Latgales reģiona pārvaldes Kriminālpolicijas darbinieku aktivitātes bija saistītas ar cīņu pret zādzībām no dzīvokļiem. Aktīva darba rezultātā uz aizdomu pamata par vairākiem zādzībām no dzīvokļiem Daugavpils policijas darbinieki aizturēja kādu divdesmitgadīgu vīrieti, kuram pēc dažām dienām palika 21 gads. Pašlaik faktiski noskaidrotas un pierādītas 20 (!) zādzību epizodes. Viņam piemērots drošības līdzeklis — apcietinājums.

Aizturētais agrāk nebija tiesāts, taču jau bija nonācis policijas redzeslokā. Pārsvārā zādzības tika pastrādātas brīvdienās, pirms tam pārliedzoties, ka saimnieku nav mājās. Tas tika pārbaudīts dažādos veidos, piemēram, bāzot sērkokļus slēdzenē, durvis vai vairākkārt zvanot pie durvīm vai pa telefonu. Zādzības tika pastrādātas pārsvarā naktīs, uzlauzot durvju slēdzeni vai plastikāta logu rāmjus, ja dzīvoklis atradās mājās pirmajā stāvā. Viņš zaga galvenokārt tādās mantas, kuras varēja ātri realizēt — visbiežāk naudu un juvelierizstrādājumus. Lielākais zādzību skaits bija paveikts Jaunbūves un Jaunās Forštādes mikrorajonos.

LUDZAS IECIRKNĪ

Aizturēti uz aizdomu pamata par narkotiku glabāšanu

30. augustā Ludzas iecirkņa Kriminālpolicijas darbinieki, veicot operatīvu profilaktiskos pasākumus narkotiku apkaršanā, uz aizdomu pamata par narkotisko vielu glabāšanu Cirmas pagastā aizturēja divas personas — 1988. un 1986. gadā dzimušus jauniešus. Viņiem izņemti trīs polietilēna maisiņi ar baltu pulverveidīgu vielu.

Turpinot izmeklēšanu uzsāktajā kriminālprocesā, policijai izdevās noskaidrot, ka viena no aizturētajām personām (1988.) ir saistīta ar citiem mantiska rakstura noziegumiem (mantu zādzības un zādzības no dzīvokļiem). Faktiski noskaidrotas un pierādītas trīs zādzību epizodes. Savukārt otra aizturētā persona (1986.) agrāk vairākkārt tiesāta par zādzībām.

Jau tika ziņots, ka naktī uz 28. augustu Ludzā kādai aptiekai izsists skatloga stikls un nozagti dažādi medikamenti. Operatīvās izmeklēšanas rezultātā tika noskaidrots, ka ar notikušo noziegumu saistīti vietējie jaunieši, kuri dzimuši 1993. un 1991. gadā. Vecākais no viņiem tikai šī gada pavasarī atbrīvojies no ieslodzījuma vietas, kur izcietā sodu par zādzību. Viņam piemērots ar brīvības atņemšanu nesaisītais drošības līdzeklis.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes informācija

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

"Tās atmiņas, tās atmiņas vēl šodien sirdī man..."

Baltijas starptautiskās akadēmijas Rēzeknes filiāle uzsāk savu 10. jubilejas gadu un 2010. gada 25. septembrī plkst.17.00 aicinām uz Absolventu tikšanos.

Līdzī jāņem: labs noskaņojums, atmiņas, groziņš un 1 Ls dalības maksai.

Cerot uz atsaucību, filiāles administrācija.

Sīkāka informācija un iepriekšēja pieteikšanās pa tālr.: 64624696, 64624135, 64624741;

Mob. tālr.: 26481642 (Ilona); 29804199 (Anna).

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.

Labas cenas.

Tālr. 26142514, 20238990.

Kreditēšana pret nekustamā īpašuma ķīlu.

Tālr. 25441183, 28609904.

Pārdod

ziemas kviešu sēklas (bioloģiskā saimniecība).
Tālr. 29717842;

sivēnu. Tālr. 28353138;

AUDI 80 (1,8 mono, 1989. g. izl., TA līdz 07.2011., Ls 550). T.28379606;

AUDI A4 (1,9 TD, dizelis, 1996. g. izl., UNIVERSAL, ideālā stāvoklī, 4400 EUR). T.29569556;

AUDI A6 Avant (1996. g. izl., 2,6i, TA) vai maina pret remontējamu auto (ar jūsu piekapi, var būt pēc avārijas). T.29295935;

BMW 320i (1993. g. izl., M-komplekts, lietie disk, spoilers, baltā krāsā, TA, teicamā stāvoklī). T.26341277;

✓ PVC logi (6 kameru) par super cenu!
✓ Siltās ārdurvis tikai Ls 109.
Bezprocentu kredīts. Dāvanā moskītu tīkls.
Valmieras iela 2, Preiļi.
Tālr. 28673992.

BMW 525 (1996. g. izl., E39, nodoklis, TA, labs akumulators BOSCH, tumši zaļā met. krāsā, 2550 EUR, tirgošanās). T.22028767;
FORD EXPLORER (džips, pilnpiedziņas, cena pēc vienošanās). T.27526327;
MAZDA 626 (1998. g. izl., TA, 1,8, viss elektro, kondicionieris, kruizkontrolle, tikko no Vācijas, variants). T.29480463;
MB 207D (rezerves daļām, braukšanas kārtībā). T.26405369.

OPTIMUS mēbeles aicina darbā pārdevēju konsultantu

CV sūtīt pa e-pastu: vakance@alb.lv.

Tālrūnis: 22334133.

Zirgudzētava Riebiņos pārdod kūstmēslus:

1 tonna – Ls 3,50 ar klienta transportu. Ir varianti transporta nodrošinājumā.

Piedāvā mājlopu pārvadāšanas pakalpojumus.

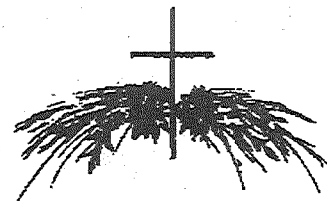
Tālr. 29112796.

Piektdien, 10. septembrī, Preiļu tirgū PĀRDOS PAKLĀJUS UN GRĪDAS ČELINUS.

Tos varēs arī pasūtīt sev vēlāmā izmērā, krāsā un formā.

Tālr. 29255310.

Ceturtdien, 9. septembrī, z/s "Flaveri" pārdos dažādu šķirņu un krāsu jaunputnus 3,5 – 5 mēn. vecus, gaiļus un dējējvistas 14 mēn. vecas. (Paipalas pēc pasūtījuma). Tālr. 22498190. Silajānos 8.00, Riebiņos 8.15, Preiļos 8.30, Pieniņos 9.15, Stabulniekos 9.30, Galēnos 9.40, Polkoronā 9.50, Smelteros 10.05, Anspokos 10.20, Priekuļos 10.30, Rudzātos 10.45, Turkos 11.00, Jaunsilavā 11.20, Livānos 11.30, Rožupē 12.10, Vanagos 12.35, Mačānos 12.45, Vecvārkavā 13.00, Vārkavā 13.20, Pīlīšķos 13.35, Peļēčos 13.50, Ārdavā 14.05, Aizkalnē 14.20, Kastīrē 14.35, Aglonas stacijā 14.45, Aglonā 15.00, Jaunaglonā 15.15.

Izsakām dziļu līdzjūtību Jāzepam Šņepstam, TĒVU mūžībā pavadot.
SIA "Automobilists"

Virš zemes paliek sudraboti rīti,
Pus dzīve, liepu zaros apklususi,
Bet, otru pusi paņēmot sev līdzī,
Ir mūžība pār kalnu aiznesusi.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību tuviniekiem, Ēvaldu VAIVODU guldot zemes klēpī.
Livānu novada dome,
Sutru pagasta pārvalde

Tu mācīji, ka nedrīkst glēvi
gausties,
Tu mācīji mūs šķēršļiem cauri
lauzties.

Par to paldies tev, tēt!
Kad bez atvadu vārdiem iestājies stundzinošs klusums, kad tēta rokas vairs nevirinās mājas durvis, lielajās bēdās esam kopā, ar tevi, Sandi, un tuviniekiem.
Bijušie klasesbiedri un audzinātājas

Kukurūzas putraini

Kukurūza visbiežāk asociējas ar saldajiem konservētajiem graudiņiem, ko parasti izmanto salātos. Taču no kukurūzas putrainiem vāra garšīgu biežputru, ko daudzi, iespējams, nezina, jo nav pat nogaršojusi. Un kāpēc ir tik veselīgi no rīta ēst biežputru?

Graudaugu biežputras ir labs enerģijas avots un satur daudz noderīgu vielu. Kukurūzas biežputra ir vērtīgs produkts — satur apmēram 75 procentus ogļhidrātu, B grupas vitamīnu, karotīnu, tāpēc to it īpaši iesaka tiem, kam ir mazkustīgs dzīvesveids, kā arī gados vecākiem ļaudīm. Kukurūzas putru organisms apstrādā ļoti viegli, tajā ir ļoti maz kaloriju. No visiem putrainiem kukurūza satur visaugstāko enerģijas daudzumu, jo kukurūza ir bagāta ar cieti un taukiem (trīs līdz seši procenti) un tajā ir zems kokšķiedras saturs (2 procenti). Uzturvērtība kukurūzas putrainiem ir maza, jo to olbaltumvielās ir maz neaizstājamo aminoskābju. Kukurūzas biežputrai piemīt unikāla īpašība, tās sastāvā esošās vielas palīdz izvadīt no organisma liekās taukvielas un pesticīdus. No kukurūzas putrainiem gatavo ne vien biežputras, bet arī sacepumus un citus interesantus ēdienus.

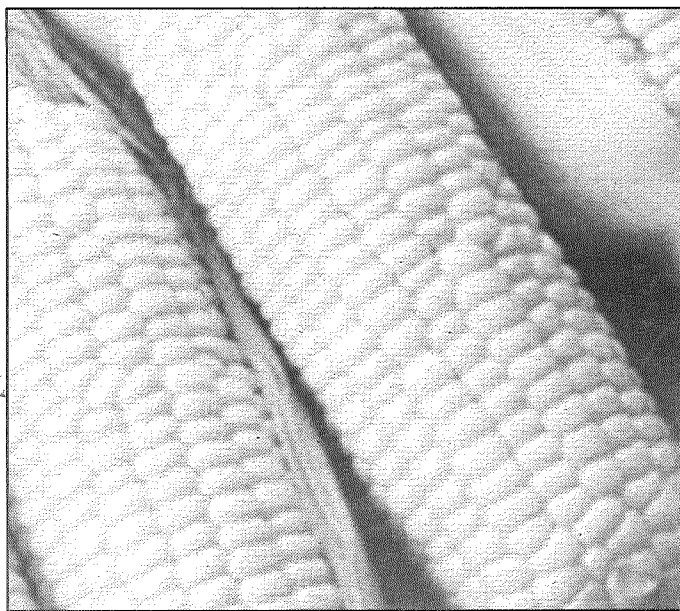
Eksperta viedoklis

Dietologs Andis Brēmanis:

— Kukurūza Eiropā nav tik populāra kā kvieši, auzas un mieži, tā ir izplatīta Amerikā. Kukurūzas putrainis ir apmēram 70 procenti ogļhidrātu, olbaltumvielas, B grupas vitamīni, beta karotīns, nedaudz taukvielu. Ja Latvijā kā vienīgo graudaugu izmantotu tikai kukurūzu, bet šeit un Eiropā tā nedara, tad būtu jāpievērš uzmanība ēdienkartes daudzveidībai, jo aminoskābju kukurūzā nav daudz. Jebkurai putrai, ko gatavo mājās, ir jādod priekšroka salīdzinājumā ar tā saucamajām aplejamajām putrām, kas nopērkamas veikalā, jo tādējādi var kontrolēt cukura un citu piedevu daudzumu. Aplejamām putrām pluss — papildus ir pievienota dzelzs un dažādi vitamīni. Gatavojot putras pašiem, cukura daudzums reti kad sasniegs tādu, kāds ir gatavos mušļos un tamlīdzīgi. Var izvēlēties, vai vārīt auzu pārslu, griķu, mannas vai kukurūzas putru.

Noderīgi!

- ✓ Medīki īpaši iesaka kukurūzas biežputru lietot sirds un asinsvadu slimniekiem.
- ✓ Kukurūzas graudi regulē holesterīna līmeni asinīs, kavējot tā uzkrāšanos uz asinsvadu sienām.
- ✓ Putrainus uzglabā sausā vietā slēgtos traukos, jo tos bojā kukaiņi un miltu ērces.

Receptes

Kukurūzas putrainu biežputra

Sastāvdaļas: glāze kukurūzas putrainu, 2,5 litri ūdens, augu eļļa, sāls un cukurs — pēc garšas, 3 līdz 4 ēdamkarotes rozīņu bez kauliņiem.

Pagatavošana: kukurūzas putrainus rūpīgi nomazgā, pārlej ar karstu ūdeni, pievieno sāli, cukuru un pirms tam izmērcētas rozīnes. Visu samaisa, uzliek vāku un liek cepeškrāsnī. Vāra, kamēr putraini ir mīksti. Putru samaisa, pēc izvēles var pievienot eļļu un atkal likt cepeškrāsnī, taču bez vāka. Cep biežputru, kamēr parādās brūna garoza. Biežputru pasniedz ar pienu.

Kukurūzas putrainu sacepums

Sastāvdaļas: 500 g kukurūzas putrainu, 1,5 litri ūdens, olas dzeltenums, 150 g rivēta siera, 2 glāzes piena, 50 g augu eļļas, sāls.

Pagatavošana: kukurūzas putrainus pārslasa, nomazgā un ieliek aukstā ūdenī. Pievieno sāli un izvāra biežputru. To liek formā, kas ieziesta ar eļļu un nokaisīta ar sausniem. Sacepumu nosmērē ar olas dzeltenumu, pārkaisa ar sieru, pārlej ar eļļu un liek cepties cepeškrāsnī.

«Māja»

DER ZINĀT

Karijs

Karijs ir 10 līdz 30 dažādu garšvielu maisījums, ko pievieno:

- ✓ zivju un sēņu zupām;
- ✓ karija mērcē;
- ✓ rīsu, nūdeļu, putnu gaļas un olu salātiem;
- ✓ sautētām jūras zivīm, garneļiem;
- ✓ teļa, jēra un putnu gaļas ēdieniem;
- ✓ baklažāniem, puķukāpostiem;
- ✓ ceptiem banāniem;
- ✓ picām.

Karijam ir ļoti spēcīgs aromāts, tādēļ tas jālieto uzmanīgi.

Majorāns

Majorānam ir aromātiska un stipra garša. Šo garšvielu pievieno:

- ✓ dārzeņu, pākšaugu, tomātu, mediju gaļas zupām;
 - ✓ cepeša, krējuma, zaļumu un tomātu mērcēm;
 - ✓ kartupeļu, gaļas, desas salātiem;
 - ✓ omletei ar sieru;
 - ✓ visiem trekniem gaļas ēdieniem, nierēm, aknu knēdeļiem;
 - ✓ ceptai pilei, zosij, vistai;
 - ✓ picām.
- Nelietot kopā ar garšvielu — oregano!